

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 9/2019

Cena \$ 2.50

SEPTEMBER 2019

Mons. ThDr. Petr Esterka

slaví 20 let od biskupského svěcení

V letošním roce si připomínáme dvacáté výročí od biskupského svěcení Mons. ThDr. Petra Esterky, které přijal 11. září 1999.

Petr Esterka se narodil 14. listopadu 1935 v Dolních Bojanovicích. Studoval na biskupském gymnáziu v Brně, odmaturoval v roce 1956 na jedenáctiletce v Hodoníně. Pracoval jako vychovatel, pro své názory a postoje byl několikrát vyslýchán StB. V červnu 1957 emigroval do Rakouska. Na podzim začal studovat v koleji Nepomucenum v Římě a v roce 1963 byl vysvěcen na kněze. Byl poslán mezi krajany do Texasu v USA. Roku 1966 v Římě dokončil doktorská studia. V Minnesotě zahájil roku 1967 akademické působení. V letech 1974–1995 působil v Air Force jako vojenský kaplan v záloze. Od roku 1978 se věnoval práci mezi českými katolíky v USA a Kanadě. Roku 1987 mu byl udělen titul monsignor, 5. července 1999 ho papež Jan Pavel II. jmenoval titulárním biskupem cefalenským a světícím biskupem brněnským pověřeným duchovní péčí o české katolíky v cizině. Od roku 1992 žije v Kalifornii ve středisku Velehradu, které slouží českým komunitám v San Diegu, Los Angeles a San Franciscu.

Petr Esterka napsal knihu *Never Say Comrade* (v překladu: Nikdy neříkej soudruhu) v rámci vlastní výuky angličtiny. Dále o něm vyšla kniha rozhovorů s Alešem Palánem: *Rozhodni se pro risk*, která velmi přehledně shrnuje hlavní zážitky a názory.

Petr Esterka zasvětil svůj život Bohu, práci s lidmi a rodinami nejen amerického původu, ale především přistěhovalcům z českých zemí. Strávil s nimi mnoho času v Texasu a později v Kalifornii, kde pobývá dodnes. Donedávna měsíčně sloužil také mše v českém jazyce. I po formálním odchodu do důchodu nadále dohlíží na službu duchovních potřeb nových přistěhovalců v Chicagu, New Yorku, Torontu, Montrealu a Austrálii, pokud mu to zdravotní stav dovoluje.

Díky empatii a moderním názorům se stal významnou osobou v rodinách svých fámiků, pomáhal rodinám s jejich problémy v komunikaci i výchově potomků. Velmi intenzivně se věnoval také přípravám snoubenců na manželství. Po celý život byl oporou všem, kteří se mu přišli svěřit.

Co o něm řekli jiní?

Aleš Palán v rozhovoru s Janem Paulusem na otázku: *Čím tě biskup Esterka nejvíc překvapil?* uvádí:

*Jeden můj nevěřící kamarád, který se velmi dobře orientuje v literatuře, se podivil, když zjistil, s kým dělám knihu rozhovorů: „Ty děláš knihu s biskupem? Není to trochu ztráta času?“ Bylo to přesně opačně. Chvilé strávené s biskupem Esterkou byly inspirativní, a i mně v pohledu na církev v některých oblastech otevřely oči. Biskup Esterka mě překvapil svou otevřeností, nelčenou srdečností a zejména odvahou, s níž hledá odpovědi na otázky, které si mnozí věřící z opatrnosti ani nekladou. Předpokládám, že podobně překvapí i čtenáře knihy *Rozhodni se pro risk*.*

Famice z Dolních Bojanovic na otázku, jak vzpomíná na biskupa Esterku:

Otec Esterka byl poprvé vpuštěn do ČR v květnu 1983. Při jeho druhé návštěvě, myslím, že to bylo na podzim téhož roku, byla uspořádána tajná beseda s mládeží v jedné bídě. Tam nám o. Petr vyprávěl o tom, jak utekl a o beznaději, kterou prožíval v uprchlickém táboře. Poté nás informoval o jeho současném působení na vysoké škole – učil morálku a dotýkal se otázek sexu a víry. Také pořádal „poradnu“ pro mladé manžele. Pokud měl pár nějaké neshody, uspořádal s nimi setkání a poslouchal, co jim na sobě vadí a pak to tomu druhému překládal do řeči muže nebo ženy. Prostě vysvětloval rozdíly mezi mužským a ženským chápáním stejné věci. I my jsme mu poté kladli zpočátku jen zdrženlivě poté už otevřenější otázky, které nás zajímaly. Pro některé to bylo poprvé, co mohli s kvalifikovanou osobou o takových věcech mluvit.

Časopis Cesta

Andrea Červenková, Dolní Bojanovice

Z knihy rozhovorů s Alešem Palánem: *Rozhodni se pro risk* vybíráme:

Péče o krajany byla nejprve svěřena monsignoru Škarvadovi.

Byl jsem ještě mladý, když se nás sešlo nějakých patnáct českých kněží u otce Leka-vého v Dakotě a mluvili jsme o tom, že jsme takové stádo, které nemá žádného mluvčího. Biskup Mořkovský, který pocházel z moravské rodiny někde od Radhoště, se narodil již v Americe a měl vlastní diecézi v Texasu. Navrhli jsme několik jmen českých kněží v exilu, ze kterých by podle nás mohl vzejít biskup, který by nás reprezentoval. Už tehdy byl jedním z našich tří kandidátů otec Škarvada. Když byl později na biskupa skutečně

vysvěcen, začal se starat o naše lidi po celém světě. Říkal mi: „Je veliký rozdíl být nebo nebýt biskupem. Když jdu něco zařídit jako monsignor, nedostane se mi zdaleka tolik pozornosti jako biskupovi. V prvním případě se dostanu nanejvýš k sekretáře a mohu nechat vzkaz. Jako biskupa mě uvedou tam, kam chci. Pomáhá to naší věci.“

Ověřil jste si, že tenhle model funguje, i osobně?

Zpočátku jsem nechtěl využívat toho, že volá biskup, a hlásil jsem se do telefonu pouze jménem jako Esterka. Brzy jsem se ale „vycvičil“ v tom, ohlásit se i svou hodností. Skutečně to pomáhá. Když bylo otci Škarvadovi pětasedmdesát let, kdy musí podle církevních nařízení složit svou funkci, uvědomil jsem si, že pokud mám pokračovat v jeho práci, dělalo by se mi to skutečně snáze jako biskupovi. Zavolał si mě pak nuncius Giovanni Coppa a optal se mě, jestli bych biskupskou hodnost přijal. Rád jsem souhlasil, protože vím, že člověk vykoná mnohem více práce z pozice ne snad síly, ale autority, kterou biskupské svěcení přináší. Člověku se otvírají mnohé dveře už jen tím, že je biskup. Tak proč toho nevyužít?

Jak vzpomínáte na biskupské svěcení?

Hlavním světitelem byl biskup Vojtěch Cikrle, spolusvětitele byli nuncius arcibiskup Giovanni Coppa a metropolita moravský arcibiskup Jan Graubner z Olomouce, kázal biskup Jaroslav Škarvada. Můj biskupský znak obsahuje tři barevná pole, to největší je modré a je v něm symbol klíče svatého Petra a dvě hvězdy, které připomínají, že mým úkolem je jezdit po celém světě. Vpravo na bílém poli je hrozen, který vyjadřuje můj původ. Pod tím jsou v červeném poli dva klasy, které také připomínají můj rodný kraj a zároveň i chléb, tedy eucharistii. Co se týče biskupského hesla, uvažoval jsem zprvu o *Vita et Eucharistia*, ale pak mi jako mnohem výstižnější přišlo heslo *Jděte do celého světa*, které plně vyjadřuje mé misionářské poslání.

Fotografie na titulní straně:

Otec biskup Petr Esterka na Česko-slovenském dnu v San Diegu o slavnosti Sslání Ducha Svatého v květnu loňského roku

Otci biskupovi Petru Esterkovci

Nejvyšší kníže pastýřů,
budiž od nás veleben,
bud', Pane svých služebníků,
mezi námi vyvýšen;
tobě je Otec darem dal,
tys je v své účastenství vzal,
tak Otce oslavoval.

Oblékals je v spravedlnost
zákona duchovního,
ve všelikou dokonalost
svou, také Otce svého;
by lidu věrně sloužili,
vůli Otcovu plnili,
tvým vzorem se řídili.

Naplnils je statečností,
by se mocných nebáli,
moudrostí, Bohu věrností,
by horlivě kázali,
zlého se vyvarovali,
tebe vždy následovali,
v tebe pevně doufali.

Modlitbou jsi je posvětil
i všechno dílo jejich,
vše jsi krví svou zpečetil,
kdyžs umřel za jejich hřích,
v smlouvě nové je postavil,
věrnost Boží jim osvědčil,
odplatu zabezpečil.

Tam jsou šťastni tvoji věrní,
kde takové sluhy máš,
že tebe v nich vždycky vidí
a ty se jim v nich dáváš;
přešťastní ti služebníci,
lidu v dobrém pomocníci,
vůdcové nebloudící.

Budiž tobě chvála, Kriste,
že s námi vždy zůstáváš
a jako dříve sluhy své
tak i nyní nám dáváš;
tobě za to děkujeme,
v nich my tebe přijímáme,
to vše k tvé cti a slávě.

*Hymnus z Druhých nešpor
O duchovních pastýřích*

Ecce sacerdos magnus,
qui in diebus suis placuit Deo.
Ideo jurejurando fecit illi
Dominus crescere in plebem suam.
Benedictionem omnium gentium dedit illi
et testamentum suum confirmavit
super caput ejus.

Hle velekněz,
který se za svého života zalíbil Bohu.
Proto ho podle své přísahy
Pán povýšil uprostřed svého lidu.
Dal mu požehnání všech národů
a splnil na něm své sliby.

Milý Otče biskupe,

**Upřímně Vám děkujeme
za celoživotní kněžskou službu
i dvacetiletou pastorační péči
biskupa o naše krajany
žijící v zahraničí.**

**Kéž Vám Nejvyšší Velekněz
Ježíš Kristus Vaši obětavost a
náhamu stonásobně odmění.**

**Ve Vašich požehnaných létech
věku patriarálního, kterým byli
obdařeni jen miláckové Boží,
Vám v modlitbách vyprošujeme
do dalších roků všechny potřebné
milosti, dobré zdraví a dostatek
sil duševních i tělesných a
svěřujeme Vás do stálé ochrany
Matky Boží Panny Marie**

*Mons. Dušan Hladík, Chicago
Fr. Vojtěch Dvouletý, Chicago
Fr. Antonín Kocurek, New York
Fr. Zdeněk Kříž, Fullerton, CA
Fr. Ján Čukáš, Toronto, Kanada
Fr. Libor Švorčík, Orillia, Kanada*

*a čeští, moravští a slovenští věřící
a ostatní přátelé z krajanské rodiny
ve Spojených státech a Kanadě*

LITURGICKÁ ČTENÍ

24.neděle v mezidobí - 15.září 2019

1.ČTENÍ - Ex 32, 7-11. 13-14

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Sestup dolů, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, přivodil si zkázu. Uhnuli brzo z cesty, kterou jsem jim přikázal. Ulili si býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: Izraeli, to je tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země.“ Hospodin řekl dále Mojžíšovi: „Viděl jsem tento lid, je to lid tvrdé šíje. Nebraň mi, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je vyhubím; z tebe však udělám veliký národ.“ Mojžíš konejšil Hospodina, svého Boha, slovy: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a mocnou rukou z egyptské země? Rozpomeň se na Abraháma, na Izáka a na Izraele, své služebníky, kterým jsi sám při sobě přísahal a vyhlásil: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy a celou tuto zemi, jak jsem řekl, dám vašemu potomstvu a zdědí ji navěky.“ A Hospodin se nad nimi slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil svému lidu.

2.ČTENÍ - 1 Tim 1, 12-17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného a vzal mě do služby, ačkoli dříve jsem byl rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti ve své nevěře. Milost našeho Pána se však na mně tím hojněji projevila s vírou a láskou v Kristu Ježíši. Na tuto nauku je spolehnouti a zaslouží si, aby se jí naprosto věřilo: Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svoji shovívavost; já jsem měl být příkladem pro ty, kdo v něho v budoucnosti uvěří, a tak dosáhnou věčného života. Králi věků, Bohu nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému buď čest a sláva na věčné věky. Amen.

EVANGELIUM - Lk 15, 1-32

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobnění: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devěta-
devadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.' Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devěta-
devadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují. Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.' Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátí.“ Dále řekl: „Jeden člověk

měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: 'Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.' On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad, a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal. Tu šel do sebe a řekl: 'Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!' Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem.' Ale otec nařídil služební-
kům: 'Honem přineste nejlepši šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodu-
jme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev a zase žije, byl ztracen a je zas nalezen!' A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolał si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: 'Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal za-
bít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.' Tu se starší syn rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otcí odpověděl: 'Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se po-
veselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který pro-
hýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!' Otec mu odpověděl: 'Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.'“

25.neděle v mezidobí - 22.září 2019

1.ČTENÍ - Am 8, 4-7

Čtení z knihy proroka Amosa.

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země! Říkáte: „Když už bude po slavnosti novoluní, abychom mohli prodávat obilí, kdypak již bude po sobotě, abychom mohli otevřít sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných vah, chudáka kupovat za peníze, nuzáka za pár opánků? I nejhorší obilí prodáme.“ Při chloubě Jakubově Hospodin přísahal: „Navěky nezapomenu na žádný jejich skutek!“

2.ČTENÍ - 1 Tim 2, 1-8

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímlybné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu, našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy. Je totiž jenom jediný Bůh a jenom jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas; a já jsem byl ustanoven za hlasatele toho a za apoštola - to mluvím pravdu a nelžu - za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přeji si tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté ruce bez hněvu a sváru.

EVANGELIUM - Lk 16, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevěřuje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: 'Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správceství! Správcem už dál být nemůžeš.' Správce si řekl: 'Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správceství? Kopat neumím, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali k sobě do domu, až budu zbaven správceství.' Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: 'Kolik jsi mému pánovi dlužen?' Odpověděl: 'Sto věder oleje.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.' Pak se zeptal druhého: 'Kolik ty jsi dlužen?' Odpověděl: 'Sto korců pšenice.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.' Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Děti tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než děti světla. A já vám říkám: Získávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste - až ho nebude - byli přijati do příbytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé bohatství? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

26.neděle v mezidobí - 29.září 2019**1.ČTENÍ - Am 6, 1a. 4-7**

Čtení z knihy proroka Amosa.

Toto praví všemohoucí Pán: „Běda těm, kdo si zpupně žijí na Sióně, bezstarostně na samařské hoře! Léhají na ložích ze slonoviny, hoví si na divanech, jídají jehňata ze stáda, telata vykrmená v chlévě. Prozpěvují si za zvuku harfy, vymýšlejí si jako David hudební nástroje. Z misek pijí víno, nejlepším olejem se natírají, ale nad zkázou Josefovou se netrápí. Proto nyní půjdou v čele vyhnanců do zajetí, skončí jásot povalečů!“

2.ČTENÍ - 1 Tim 6, 11-16

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Boží muži, usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. Dobře bojuj pro víru, zmocni se věčného života. K němu jsi byl povolán, a proto jsi složil před mnoha svědky slavnostní vyznání. Před Bohem, který všemu dává život, a před Kristem Ježíšem, který před Ponciem Pilátem vydal slavnostní svědectví, ti nařizují: Uchovej nauku bez poskvrny a bez úhony až do slavného příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten příchod nám ukáže ve svůj čas blahoslavený a jediný Panovník, Král králů a Pán pánů. On jediný má nesmrtelnost a přebývá v nepřístupném světle. Nikdo z lidí ho neviděl, ani uvidět nemůže. Jemu patří čest a věčná moc! Amen.

EVANGELIUM - Lk 16, 19-31

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák - jmenoval se Lazar - plný vředů, a rád by utišil

hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lizali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abrahámovy náruči. Pak umřel i boháč a byl pohřben. V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náruči Lazara. A zvolal: 'Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.' Abrahám však odpověděl: 'Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zažíva, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.' Boháč řekl: 'Prosim tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.' Abrahám odpověděl: 'Mají Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!' On však odporoval: 'Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.' Odpověděl mu: 'Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.“

27.neděle v mezidobí - 6.října 2019**1.ČTENÍ - Hab 1, 2-3; 2, 2-4**

Čtení z knihy proroka Habakuka.

Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine - ty však neslyšíš; křičím k tobě: „Násilí!“ - ty však nepomáháš. Proč mi dáváš hledět na bezpráví? Mám se dívat na soužení? Zpustošení a násilí je přede mnou, povstávají hádky, rozléhá se svár. Tu mně Hospodin odpověděl: „Napiš vidění, vyryj ho zřetelně na desky, aby ho mohl každý snadno přečíst. Na určený čas totiž ještě čeká vidění, spíše však k naplnění a nezkłame. I když ještě prodlévá, počkej na ně, neboť jistě se splní, nedá se zdržet. Hle, zahynul ten, kdo nebyl upřímný v duši, spravedlivý však bude žít pro svou věrnost.“

2.ČTENÍ - 2 Tim 1, 6-8. 13-14

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaný! Vybízím tě: oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale ducha síly, lásky a rozvážnosti! Proto se nestyď veřejně vyznávat našeho Pána ani se nestyď za mě, že nosím kvůli němu pouta. Naopak: Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia. Jako vzoru zdravé nauky se drž toho, cos ode mě slyšel, a měj při tom víru a lásku v Kristu Ježíši. Ten drahocenný, tobě svěřený poklad opatruj skrze Ducha Svatého, který v nás bydlí.

EVANGELIUM - Lk 17, 5-10

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: 'Vyrvy se i s kořeny a přesaď se do moře!', poslechla by vás. Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: 'Hned pojď a sedni si ke stolu?' Spíše mu přece řekne: 'Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapíji. Potom můžeš jíst a pít ty.' Děkuje snad tomu služebníkoví, že udělal, co mu bylo přikázáno? Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: 'Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. srpna 2019

Politické události

Novým ministrem kultury se stal Lubomír Zaorálek. Prezident chce, ať dá důraz na obnovu památek

Po několika měsících skončil spor o to, kdo má vést ministerstvo kultury. Prezident Miloš Zeman jmenoval ministrem bývalého šéfa diplomacie Lubomíra Zaorálka z ČSSD. Vyzval ho, ať dá důraz na obnovu památek, které postavili předci a současná generace je nedokázala doplnit. „Je to naše ostuda. Ale tak se alespoň snažme zachránit to, co postavili jiní,“ řekl Zeman.

Spor o ministerstvo kultury začal v dubnu, když se ČSSD rozhodla odvolat svého ministra Antonína Staňka. Odbornou veřejnost tehdy rozeznilo, že Staněk odvolal ředitele Národní galerie Praha Jiřího Fajtu a ředitele Muzea umění Olomouc Michala Soukupa. Sociální demokracie se pak rozhodla Staňka vyměnit a navrhla jako kandidáta na nového ministra kultury Michala Šmerdu, starostu Nového Města na Moravě a místopředsedu ČSSD. Prezident Zeman se Staňka zastával a dokázal ho udržet ve funkci do konce července. Když ho nakonec po dvou měsících od doručení žádosti odvolal, ohledně jeho nástupce se slíbil vyjádřit až v polovině srpna a dal najevo, že Šmarda přes něj neprojde. Nakonec uvedl, že Šmarda je odborně nkompetentní, protože se nikdy nezabýval problematikou české kultury. ČSSD požádal o navržení jiného kan-

didáta. Šmardu pak odmítl i premiér Andrej Babiš a řekl, že souhlasí s prezidentem Zemanem a dal najevo, že se Šmardou ve vládě nebude, protože by ji Šmarda podle něj rozvracel, se místopředseda sociální demokracie sám nominace do vlády vzdal.

Lídr ČSSD Jan Hamáček pak jako kandidáta vybral Lubomíra Zaorálka, který se rozhodl, že vládní angažmá přijme i přesto, že byl odpůrcem koalice ANO a ČSSD tolerované komunisty a hlasoval proti vstupu do vlády Andreje Babiše ve vnitrostranickém referendu sociální demokracie.

Zeman se pak ještě před jmenováním setkal se Zaorálkem. Nový ministr očekává, že se při řešení některých otázek na ministerstvu kultury může s prezidentem dostat do sporu. Zaorálek řekl, že se chce zabývat obsazením institucí, jejichž vedení bývalý ministr kultury Staněk změnil. Zváží například nové výběrové řízení na ředitele Národní galerie v Praze.

Prezident Zeman pak v úterý 27. srpna Lubomíra Zaorálka jmenoval novým ministrem kultury. „Přeji vám, pane ministře, abyste šel úzkou cestou a něco po vás zůstalo,“ popřál Zaorálkovi Zeman.

„Nikdo nemůže popřít, že stav památek v této zemi je zanedbaný,“ řekl Zaorálek, jehož premiér Andrej Babiš vzápětí uvedl v Nosticově paláci do funkce. Za jednu z možností označil to, že stáhne novelu památkového zákona, kterou předložil jeho předchůdce Antonín Staněk.

Rozhodne se ale až po vyhodnocení připomínek, které k novému památkovému zákonu směřují.

Za jednu z priorit označil Zaorálek zvýšení platů zaměstnanců v kulturních institucích. „Když se podíváte na mzdy lidí v místech, regionech, jsou nízké,“ řekl Zaorálek. Požádal premiéra Babiše o to, aby ještě dostal šanci vyjednat s ministryní financí Alenou Schillerovou za hnutí ANO o rozpočtu na příští rok. „Je třeba objektivně přiznat, že platy v kultuře je třeba navyšovat,“ řekl Babiš.

Česko si připomnělo srpen 1968 a 69

Česko si desítkami akcí připomnělo výročí okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968 i demonstrace o rok později. Spolek Milion chvil pro demokracii přichystal na večer pochod Prahou, který vzpomněl nejen na potlačení demonstrací před 50 lety, ale poukázal i na současné politické problémy.

Dolní část Václavského náměstí v Praze byla od dopoledních hodin zasvěcena 21. srpnu 1968 i 1969. Dobové fotografie nebo tank připomínaly nejen začátek okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy a rok nato demonstrace proti ní, ale zejména oběti, které si tyto události vyžádaly. Podle nových historických údajů při nich v roce 1968 zemřelo v Československu 137 lidí, řekl předseda iniciativy Bez komunistů.cz Petr Marek. Při demonstracích o rok později zahynulo pět mladých lidí, které zabili příslušníci veřejné bezpečnosti a lidových milic. Jména většiny padlých zazněla po poledni z pódia. Pieta byla zakončena ve 21:00 zapálením svící u Pa-

mátníku obětí komunismu na Újezdě.

Jako symbol komunismu stála na Václavském náměstí rudá klec, na které byla na transparentu vypsána jména obětí okupace v srpnu 1968. Lidé se tu také mohli seznámit s projektem Po stopách totalitní minulosti. Iniciativa Bez komunistů.cz ho připravila především pro děti, které vodí po místech bezprostředně spojenými s komunistickým režimem.

Lidé v Brně si 21. srpna odpoledne připomněli události roku 1969 i naučnou stezkou mezi místy, kde při protestech proti okupaci vojsky Varšavské smlouvy před 50 lety zemřeli dva lidé. K vidění byla i menší výstava, která tehdejší dění mapovala. Jedním z hlavních témat celé akce byla lhostejnost a jak proti ní bojovat, řekl ČTK Ondřej Zeman ze spolku Společně Brno, který akci spolo-

organizoval. Okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968 patří k nejvýznamnějším a nejsmutnějším výročím našich novodobých dějin. Na pietní akci za oběti okupace před budovou Českého rozhlasu v Praze to řekl předseda Senátu Jaroslav Kubera (ODS). U příležitosti 51. výročí srpnových událostí roku 1968 vystoupili také například šéf Sněmovny Radek Vondráček (ANO), generální ředitel ČRo René Zavoral nebo pražský primátor Zdeněk Hřib (Piráti). Kromě projevů se uskutečnil také pietní akt s kladením věnců, na závěr zazněla státní hymna.

Podle Kubery se po zakotvení Česka ve strukturách Severoatlantické aliance zdálo, že bezpečnost Evropy je provždy vyřešena. Ukazuje se však, že tomu tak není.

„Východní hranice kontinentu opět čelí rozpínavosti Ruska, jih čelí přívalu uprchlíků a západ oslabování jednoty evropských států,“ řekl. Mnozí politici podle něj vyznávají silová řešení, demokracie a respekt pro ně nejsou nejdůležitějšími hodnotami. Vondráček vyzdvihl úlohu Československého rozhlasu v roce 1968, byl podle něj jedním z důležitých pilířů demokratického vývoje v tehdejším Československu. Předseda Sněmovny uvedl, že rozhlas vysílal necenzurované informace nejen pro československé občany, informoval o pražském jaru nebo srpnové invazi vojsk, při níž vyzýval ke klidu a tichému odporu vůči okupantům. Podle Vondráčka bylo důležité, že v hlavách lidí stále existovala touha dosáhnout skutečné svobody. „Skutečné demokracie, ne jen demokrati-zace,“ řekl.

„Po 23 letech od květnového osvobození Prahy Praha i celé Československo prošlo další těžkou zkouškou. Opět byly v ulicích tanky, opět tekla krev. Tehdejší osvoboditelé byli nyní okupanti. Tehdy vítání, nyní proklínání,“ řekl pražský primátor Hřib. Události popsal jako invazi a okupaci se vším všudy, následované emigrační vlnou. Období normalizace nazval jedním z nejtemnějších období novodobé české státnosti.

Prezidentka Slovenské republiky Čaputová si výročí události ze 21. srpna 1968 připomenula ráno v centru slovenské metropole ještě před odletem na oficiální návštěvu Německa. „Život ve svobodném a demokratickém státě není samozřejmostí, ale vzácnou hodnotou, která byla vykoupena nemalými oběťmi,“ uvedla Čaputová. V Ber-

líně se k okupaci vyjádřila na společné tiskové konferenci s německým prezidentem Frankem-Walterem Steinmeierem. „Slovensko si dnes připomíná smutné výročí invaze vojsk Varšavské smlouvy do naší země. Agrese, která byla vyvolána voláním po svobodě a demokracii, a byla hrubě potlačena tanky a více než 20 lety vojenské okupace. I proto jsme dnes nesmírně citliví na to, když je svobodná vůle lidí rozhodnout se o své budoucnosti a o tom, kam budou patřit, potlačena vojenskou agresí,“ zdůraznila.

Lékařům se v Brně podařilo přivést na svět dítě u ženy s mozkovou smrtí

Po rekordně dlouhou dobu udrželi lékaři ve Fakultní nemocnici Brno životní funkce u ženy s mozkovou smrtí. Díky tomu mohli teď v srpnu přivést na svět dítě, které čekala. Dítě porod přežilo a podle mluvčího fakultní nemocnice Pavla Žáry nemá tento případ ve světě obdoby a označil ho za zázrak.

„Brněnská medicína se opět stává světovou a lékaři z Fakultní nemocnice Brno zažili další zázrak, který nemá ve světě obdoby. Udrželi vitální funkce u ženy s mozkovou smrtí po rekordní dobu a ta následně porodila,“ uvedl Žára. Bližší informace ale nechtěl říct, protože je nemocnice chystá na tiskovou konferenci.

Těhotnou ženu přijali v nemocnici letos na jaře, poté, co ji doma našel v bezvědomí její manžel, třebičský policista Vojtěch Votava. „Byl jsem na takové situaci připravený, epileptické záchvaty jsem již zažil, tak jsem ji stabilizoval a čekal, až se probere,“ sdělil už dříve policista. Jeho manželka Eva se ale neprobírala. Přivolání zá-

chranaři ji naložili do sanitky a odvezli do třebičské nemocnice. Jenže už cestou se její stav začal ještě více zhoršovat. Urychleně musel být povolán vrtulník, který ji transportoval do brněnské fakultní nemocnice. Ačkoliv Livě bylo teprve 27 let, praskla jí malformace v mozku a způsobila masivní krvácení. „Již při převozu sanitkou byla prakticky mozkově mrtvá - není a ani nebylo jí již pomoci,“ popsal Vojtěch Votava.

Dítě i přes neštěstí, které postihlo matku v ní žilo dál. Porod ale nepřicházel v úvahu, žena byla v 16. týdnu těhotenství. Lékaři se tak rozhodli udržovat všechny životní funkce ženy, aby se plod mohlo dál vyvíjet. To se jim povedlo a nedávno se narodila zdravá holčička. Podle České televize lékaři provedli císařský řez v polovině srpna a narozená holčička o váze 2,10 kilogramu je nyní u otce.

Ženu po porodu lékaři odpojili od přístrojů a byla prohlášena za mrtvou. Podobných případů je na světě zhruba desítky a u většiny se podařilo dítě zachránit, ale matky zemřely. První takový se datuje do osmdesátých let minulého století a stal se ve Spojených státech. Mozková smrt nastala u ženy se zánetem mozku. Lékaři ji udržovali naživu ještě šest týdnů, poté přivedli na svět zdravé dítě. Existují i případy, kdy lékaři přivedli na svět dítě u žen v kómatu, ženy potom přežily.

Češi ztrácejí důvěru k Západu, naopak stoupla náklonnost k Rusku

Důvěra v západní mocnosti u českých občanů za posledních osmnáct měsíců notně klesla. Nejvíce si podle červnového průzkumu agentury STEM pohoršily Spoj-

ené státy americké, Francie, a sousední Německo. Naopak pozitivním vztahem k Rusku se vyznačovalo 34 % Čechů, což je nejvíce od roku 2006. Stablně nejlepší vztah mají Češi ke Slovensku (87 %) a Rakousku (78 %). Spojené státy zaznamenaly podle autorů průzkumu proti roku 2017 největší propad ze všech zkoumaných zemí, když si pohoršily o devět procent (41 %). Souviset to může s nástupem prezidenta Donalda Trumpa a jeho kroky, míní. „Podobně propad popularity Francie (nyní 65 %) lze vysvětlit turbulentním obdobím země spojeným s kroky prezidenta Emmanuela Macrona,“ uvedl STEM. Snižující se oblíbenost Velké Británie (64 %) dává do souvislosti s brexitem. Po Slovensku a Rakousku vnímají Češi převážně pozitivně Chorvatsko, Nizozemsko, Itálii, Kanadu a země severní Evropy, tedy Švédsko, Norsko a Dánsko. Uprostřed žebříčku sledovaných zemí se umístily Belgie, Maďarsko, Francie, Velká Británie a Slovinsko, které hodnotilo pozitivně přibližně 60 procent lidí. Zhruba polovina Čechů tak smýšlí o Japonsku, Polsku a Německu. Méně než polovina dotázaných má pozitivní vztah ke Spojeným státům, Srbsku, Ukrajině, Turecku, Číně a Rusku. Přesto si Rusko oproti poslednímu průzkumu v prosinci 2017 polepšilo o čtyři procenta a je na tom nejlépe od dubna 2006, kdy vztah k Rusku hodnotilo pozitivně 36 % českých občanů. Proti roku 2017 vystřídala na posledním místě Turecko Čína, kterou negativně vnímá 41 procenta Čechů. Průzkum se uskutečnil od 14. do 30. června a zúčastnilo se ho 1 004 lidí.

Do Česka se vrací vlci, rysi a medvědi. Vadí myslivcům i farmářům

Do českých lesů se v poslední době vrací šelmy, které tu dříve žily, ale lidé je vyhubili. Zejména rysi a vlci. Jejich počty rostou, vlků je u nás možná až sedmdesát, rysů ještě více. Jejich populace dosáhla stovky, avšak na rozdíl od vlků na tomto čísle už nějakou dobu stagnuje. A to kvůli potlačení.

Ještě před třemi sty lety byly šelmy jako rys, vlk či medvěd běžnými obyvateli našich lesů. S nástupem vlády Marie Terezie se ale ocitly v nemilosti. Tereziánské lesní řády a změna způsobu hospodaření umožnily střilet šelmy všem, dokonce i poddaným. Za zastřelení se začaly vypisovat odměny, a tím jejich populace rychle klesala.

Nejlépe se momentálně daří vlkům. V roce 2014 ekologové zaznamenali první smečku. Dnes už jich je 16. „Je to asi 50 až 70 zvířat. Ten počet se nedá přesně říct, protože dynamika ve smečce je velká. Na jaře se narodila vlčata, která teď dorůstají. V zimě zase může počet klesnout, jak se vlci rozptylují, někteří můžou být zastřeleni nebo zahynou na silnicích,“ říká expert na velké šelmy z Hnutí Duha Miroslav Kutal. Nejvíce vlčích smeček je aktuálně v severních a východních Čechách, což odpovídá tomu, že se k nám vlci nejvíce šíří z Německa a Polska. Vidění byli ale i třeba na Šumavě nebo na Treboňsku. A navrací se i do Beskyd, kde byli v 90. letech vystřeleni.

S návratem vlků ale nejsou všichni spokojeni, momentálně řadí na Broumovsku, útočí na hospodářská zvířata a místní farmáři požadují po státu řešení. Podle Kutala jsou ale

vlci pro naši krajinu důležití. Zvláště proto, že jejich potravu tvoří především přemnožení divočáci a kopytníci, kteří zase způsobují škody zemědělcům a lesníkům. Navíc vyvrací, že by hlavním zdrojem potravy vlků byla právě domácí zvířata. Analýzy ukázaly, že domácí zvířata tvoří pouze čtyři procenta jejich potravy.

Ze Slovenska

Bouře v Tatrách byla nejtragičtější za 80 let

Čtyři mrtví a téměř 160 zraněných, z nichž mnozí mají popáleniny 1. a 2. stupně a další úrazy spojené s pády v náročném horském terénu. To je výsledek bouře ve čtvrtek 22. srpna v polských Tatrách. Podle deníku Gazeta Wyborcza šlo o jednu z nejhorších katastrof v polské části hor, přičemž tragičtější bylo léto přesně před 80 lety, kdy úder blesku ve Svinici zabil 15. srpna 1939 šest lidí. Ve čtvrtek si oběti vyžádal horský hřebec Giewont. V nemocnicích bylo podle posledních údajů hospitalizováno 34 lidí.

Giewont navštěvují zejména o letních prázdninách, kdy zpravidla panuje nejlepší počasí, tisíce turistů. Ke kříži na vrcholku, který připomíná stožár pro kabely s vysokým napětím, se stojí dokonce fronty. Lidé se také na příkrých přístupových cestách chytají ukotvených řetězů pro pohodlnější výstup. Jsou ze železa a tedy vodivé.

Když na horu udeří bouře s deštěm, a ta chodí i znenadání, jde tam o život. Ve čtvrtek to vypadalo na krásný slunečný den. Kdo si dal tu práci sledovat meteorologické předpovědi, zjistil by, že se počasí v průběhu dne zhorší.

Ve vysokých horách, kde jsou mraky velmi blízko, to už znamená vážné varování. Ale běžnému turistovi to tak nepřijde. Výsledkem toho, že se v oblasti nahromadily davy turistů, je pak nezvykle vysoký počet postižených. Mnozí měli úrazy hlavy, ale i fraktury končetin a vnitřní zranění.

Giewont byl po bouři pro turisty uzavřen a v blízkém horském městě Zakopané vyhlásili třídní smutek, během něhož se nekonaly žádné kulturní a sportovní akce.

Smrt jednoho Čecha si ale vyžádala tatáž bouřka na slovenské straně Tater, kde se rovněž jedna česká turistka zranila. Muže smetla tlaková vlna z několikasetmetrového srázu. Zraněn byl také jeden slovenský občan, který byl po úderu blesku v bezvědomí.

Zeman podepsal zákony o řešení dětských dluhů

Prezident Miloš Zeman podepsal 27. srpna novelu insolvenčního zákona, která přináší snazší řešení dluhů z dětství. Lidé budou nově moci využít oddlužení ve výhodném režimu, které se nyní vztahuje na seniory a zdravotně postižené. Prezident také podepsal změnu zákona, která od roku 2021 přinese elektronické dálniční známky místo dosavadních papírových nálepek.

Lidé by se peněžitých závazků z dětství mohli zbavit podle novely za tři roky, pokud budou plnit podmínky oddlužení. Zvýhodněný režim se týká lidí, u nichž alespoň dvě třetiny jejich dluhů vznikly předtím, než dovršili 18 let věku. K těmto závazkům by se připočítávalo příslušenství těchto dluhů, které přirostlo později, a také nové dluhy těchto lidí, které vznikly do 21 let věku, pokud pe-

níze použili na splacení starších závazků.

Poslanecká novela, kterou předložili představitelé všech devíti sněmovních frakcí v čele s Katerinou Valachovou (ČSSD), navazuje na další ještě nepřijatou úpravu, podle níž by dluhy dětí do 15 let přecházely na jejich zákonné zástupce. Vláda s oběma změnami souhlasila.

Návrhy reagují na situaci, kdy v Česku čelí exekucím přes 6500 dětí a další desetitisíce dospělých si svoje dluhy přinesly z dětství. Dluhy vznikly kvůli nezaplaceným poplatkům za komunální odpad, telekomunikační služby či kvůli jízdě načerno.

Mírnější režim oddlužení pro seniory a invalidy přinesla velká novela insolvenčního zákona, která je účinná od července. Zrušila vstupní podmínku, podle níž musí být dlužník schopen uhradit v pěti letech aspoň 30 procent svých závazků.

Nyní jsou dvě varianty oddlužení. První z nich předpokládá, že lidé splatí věřitelům za tři roky nejméně 60 procent svých dluhů. Ve druhé variantě by měli uhradit za pět let aspoň 30 procent dlužné částky. Pokud by zaplatili méně, o jejich oddlužení by na konci procesu rozhodoval soud.

Soud by musel v takových případech uznat, že se dlužník o splacení dluhů pod dohledem insolvenčního správce snažil. Dlužníci musejí věřitelům měsíčně splácet částku nejméně ve výši odměny insolvenčního správce. Celková nejnížší suma i s odměnou činí zhruba 2000 korun měsíčně.

Kurzovní lístek

29. 8. 2019 (střed)

EUR, 1	25,850
Kanada, 1	17,584
USA, 1	23,344

Kultura

Jurkovičovy chaty na Pustevnách slaví 120 let, Libušín vstává z popela

V historii jim několikrát hrozila zkáza. Dominanty Pusteven, dřevěné stavby Libušín a Maměnka otevřené 6. srpna 1899, ale odolaly a stojí na svém místě už 120 let. Nic na tom nezměnil ani požár, který v březnu 2014 prakticky zničil Libušín. Na původních základech totiž roste nový.

Myšlenka postavit na Pustevnách turistickou útulnu existovala dlouho před tím, než se s ní v roce 1897 skutečně začalo. Podle zadání Pohorské jednoty Radhošť, která si dílo objednala, mělo jít o budovu účelnou. Vsetinský stavitel Michal Urbánek ovšem prosadil, že bude mít ráz lidových staveb.

„Pod jeho vedením a dozorem vypracován plán útulny Maměnky a ve stavbu její uvázal se zajistiv si mé spolupůsobení,“ napsal v knize Pustevně na Radhošti z roku 1900 architekt Dušan Samo Jurkovič. Právě on s Urbánkem v té době spolupracoval a ujal se zmíněné stavby. Jurkovičovi bylo teprve třicet let a jeho nejslavnější éra jej teprve čekala. Přesto již tehdy měl vyhraněný styl, k němuž sbíral inspiraci na Valašsku i v sousední části Slovenska, odkud pocházel. Ve zmíněné knize jsou uvedeny konkrétní budovy, ze kterých čerpal. Celkový ráz i přes ozdobné součásti uchován ve smyslu našich dřevěných staveb lidu. Uvádím zde fojtství v Karlovicích. K Maměncinu štítu vzorem mi byl štít ze Zubří u Rožnova (statek u Petrůšků),“ líčí Jurkovič.

Když se začalo se stavbou Maměnky, v sousedství již

existovala malá dřevěná krčma od stavitele Alfréda Parmy. Původně se počítalo jen s jejím rozšířením, aby zde vznikla dostatečně velká jídelna. Místo toho ale Jurkovič přistavěl novou roubenku a obě budovy spojil krčkem. Tak vznikl Libušín. Byl to novátorský nápad, dost možná použitý vůbec poprvé. Architekt navrhoval Libušín tak, aby nezastínil sousední stavbu. „Pro volný pohled na Maměnkou nutno bylo utřít rohy pravého křídla, aby nezacláněly přicházejícímu z lesa od strany freštátské,“ popsal. Co se Libušínu nedostalo na výšce, to mu Jurkovič vynahradil na zdobnosti. Na výzdobě interiéru se podílel malíř Mikoláš Aleš. Podle jeho kreseb pohanického boha Radegasta, portáše a dvou zbojníků vymaloval stěny jídelny akademický malíř Karel Štapfer. Výsledný účet za dva roky práce činil 82 433 rakouských korun.

Útulny léta sloužily svému účelu, na konci a po skončení druhé světové války jim ale reálně hrozila zkáza. Podle některých informací za ně osobně orodoval Jurkovič jen pár měsíců před tím, než v roce 1947 zemřel. Jestli právě to pomohlo zabránit stržení budov, není jasné. Nakonec je ale přece jen v roce 1950 převzal stát i přesto, že byly ve velmi špatném stavu, a začala jejich postupná úprava. Ačkoliv to byly poměrně hrubé zásahy, které měnily původní podobu, pomohly stavbám přežít do současnosti. Na začátku 90. let už však nutně potřebovaly generální rekonstrukci. Začala v roce 1997, jen dva roky poté, co stavby dostaly ochranu v podobě zápisu mezi národní kulturní památky. Traduje se,

že Jurkovič sám práci zhodnotil slovy: „Takto už bych nestavěl.“ Tesaři na Valašsku byli sice velmi zruční, ale přece jen zvyklí na hrubou práci při stavbě běžných domů a stodol. Jenže detaily na Libušínu a Maměnce vyžadovaly jemnou, téměř hodiňářskou práci. „

Nový Libušín se totiž stavěl stejnou technikou jako za časů Jurkoviče. Včetně použití co největšího množství autentických nástrojů. Stromy káceli pod vrcholem Pusteven, trámy z nich tesali ručně.

Takto opracované dřevo totiž vydrží víc, než kdyby trámy vyrobili na stroji, který využívá hrubou sílu. Kromě toho na stavbu použili i část původních trámů, které se podařilo zachránit. Ohni odolaly také části obložení stěn, police, okno s motivem tulipánu nebo křídla vstupních dveří. Hrubá stavba je v současnosti hotová, finišují práce v interiérech. Předání hotového díla je naplánované na 28. října. Následovat má vybavení interiéru, kuchyně a na začátku roku 2020 kolaudace.

Zemřel Václav Kotek z Divadla Jary Cimrmana

Ve věku šestašedesát let 26. července náhle zemřel Václav Kotek. Dlouholetý člen Divadla Jary Cimrmana působil zároveň jako jeho mluvčí i manažer. Jeho synem je známý herec a režisér Vojtěch Kotek. Zdeněk Svěrák při oznámení jeho odchodu řekl: „Je to pro nás nečekaná rána, jsem z toho zdrcený.“

Kotek začínal v populárním divadle jako technická podpora, postupně se však od roku 1973 plně začlenil do souboru. Vystupoval celkem

ve dvanácti hrách, objevil se třeba v roli maršála Radecského v Českém nebi, jako inspektor Trachta v Hospodě na mýtině, Bobeš v Němém Bobši nebo jako zemský školní rada ve Vyšetřování ztráty třídní knihy.

Zahrál si i v cimrmanovských filmech Nejistá sezona a Rozpuštěný a vypuštěný. Ve filmu Kulový blesk se mihl jako ženich. Jeho synem je jednátřicetiletý herec, divadelník i filmový režisér Vojtěch Kotek.

„Václav byl dlouholetý člen divadla. Začínal jako kulisák a technik, později se však ukázalo, že má velké organizační schopnosti. Tak jsme ho s Láďou Smoljakem požádali, jestli by se nestaral o divadlo,“ vzpomíná Svěrák pro iDNES.cz.

„Činil tak celou dobu a kromě toho se stal i hercem. Třeba když jsme dělali akci Synové pomáhají otčům, kde hrál spolu se synem Vojtou ve Vraždě v salonním kupé. Vojta tam byl praktikant Hlaváček a Václav ztvárnil stevarda. Byl to velice obětavý pracovník,“ dodal.

Byl to tedy právě Václav Kotek, kdo za kulturní soubor komunikoval s veřejností a médií. „Je to teď pro nás takové smutné období,“ uvedl pro iDNES.cz před rokem, kdy odešel další z kolegů Bořivoj Penc.

Kotek působil také jako jeho manažer; předloni třeba pomáhal organizovat výstavu věnující se dílu výtvarníka a kolegy ze souboru Jaroslava Weigla. „Dělali jsme to pro jeho radost a jeho poctu,“ svěřil se tehdy před vernisáží Kotek.

Zpracováno podle:
www.idnes.cz

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Církevní školy - známka kvalitního vzdělání

Celkem 95 katolických škol otevírá opět své brány v pondělí 2. září. Nově mezi nimi bude také Gymnázium sv. Augustina v Praze, to naváže na mateřskou a základní školu, které již řád augustiniánů na Praze 4 provozuje.

Na začátku září se opět otvírají dveře mnoha z církevních škol a školských zařízení. Podle slov Mgr. Martina Čecha, ředitele sekce církevního školství České biskupské konference, společně zahájí nový školní rok ve školách téměř 17 000 žáků a přibližně 1650 učitelů. „Církevní školy, jejichž zřizovateli jsou diecéze, řády, řehole i farnosti, nabízí vzdělání ve všech oblastech, tj. mateřské, základní, střední, vyšší, speciální, praktické a provozují také základní umělecké školy, dále střediska volného času, domovy mládeže, dětské domovy a další školská zařízení,“ dodává M. Čech.

Školy, které jsou otevřeny všem zájemcům, nejen praktikujícím křesťanům, plní kvalitní veřejnou službu v oblasti vzdělávání. Vzdělávání poskytované církevními školami je objektivně zmapované Českou školní inspekcí a tyto školy jsou opakovaně hodnoceny jako jedny z nejlepších, např. v celoplošném testování žáků 5. a 9. Ročníků ZŠ. Právě díky vysokému hodnocení poskytovaného vzdělávání a záruce bezpečného prostředí je o církevní školy stále větší zájem, který často překračuje kapacitní možnosti škol.

Kromě římskokatolické církve zřizují školy a školská zařízení také církve a náboženské společnosti sdružené v Ekumenické radě církví a Pražská židovská obec. Církevní školy jsou jedinečné mimo jiné také tím, že v nich velmi často studují děti ze sociálně slabších rodin či prostředí. Vzdělávají a vychovávají se v nich nejen znevýhodnění žáci či studenti, ale i odborníci pro různé oblasti. Například Divčí střední katolická škola v Praze poskytuje vzdělání divkám z rizikového prostředí a zdravotně hendikepovaným. Nabízí třeba dvouletý studijní obor pečovatelské služby, ale i rekvalifikační kurzy, které dívkám pomohou začlenit se do běžného života. Na Střední odborné škole sv. Jana Boska v Kroměříži, jejímž zřizovatelem je Arcibiskupství olomoucké, mohou zase zájemci studovat učňovské obory zaměřené na lesnictví, zemědělství a zahradnictví.

Důležitým prvkem církevních škol je orientace na celistvý rozvoj osobnosti a přesah do duchovní oblasti. „Vedle aktivit zaměřených dovnitř školy pořádá většina škol např. bohoslužby, přednášky, semináře či divadelní představení pro širokou veřejnost. Nikomu však pedagogové ani školní kaplani viru nevnucují, ale respektují svobodu vyznání a svědomí dětí i jejich rodin,“ dodává Martin Čech.

Mel Gibson připravuje film Vzkříšení Krista

Ve Svatém týdnu příštího roku se má objevit v kinech celého světa nový film Mela Gibsona „Vzkříšení Krista“ (The Resurrection of Christ). Naváže na slavné filmové ztvárnění Kristových pašijí z roku 2004 (The Passion, česky Umučení Ježíše Krista) a to jak stylem, tak obsazením.

Produkce potvrdila, že v hlavních rolích se opět objeví Jim Caviezel (Ježíš), Maia Morgenstern (Maria), Christo Jivkov (Pílát) a Francesco De Vito (Petr). První verzi scénáře, napsanou Danem Gordonem, přepracoval Randall Wallace (autor scénáře k filmu Braveheart) a zachycuje události od třetí hodiny Velkého pátku po neděli Vzkříšení, které se doposud v kinematografii objevily jen okrajově. „Některé věci, které nemohu zatím prozradit, budou diváky

šokovat,“ řekl v jednom z rozhovorů Jim Caviezel, který opět vystoupí v roli Krista.

„Neřeknu vám, jak Gibson postupuje, ale mohu říci, že to bude největší film v dějinách... Vzkříšení je ohromné téma... Snažíme se je uchopit přesvědčivým a poučným způsobem, aby film vnášel nové světlo a pokud možno se vyvaroval podivnosti,“ dodal americký herec.

„Film se bude nořit především do duchovních dimenzí, předestlal Mel Gibson. Nemůže být totiž pouhým popisem toho, co si všichni můžeme přečíst v evangeliu. Interpretace znamená zkoumání a hledání hlubších obsahů,“ uvedl režisér v rozhovoru s pastorem a evangelizátorem Gregem Lauriem.

Projekt sponzorovaný společností Samuel Goldwyn Films má rozpočet 20 milionů dolarů a využívá rekvizity a kostýmy vyrobené pro předchozí film.

Vyšla aktualizovaná publikace o Katolické církvi v ČR

Česká biskupská konference vydala aktualizovanou brožuru Katolická církev v České republice, ve které najdete nejnovější infomace o místní a také světové církvi. Stáhnout si ji můžete i ve formátu pdf.

Brožura Katolická církev v ČR mapuje různé oblasti katolické církve a je rozdělena do těchto kapitol:

Katolická církev celosvětově

Tato kapitola shrnuje základní data celosvětové církve. Najdete zde přehled úřadů Římské kurie a dle dat statistické církevní ročenky Annuario Statisticum Ecclesiae a mimo jiné se dozvíte, kolik žije na světě katolíků, počet katolických kněží, biskupů či řeholnic a řeholníků. Zmíněny jsou zde také papežské cesty do ČSFR a ČR a informace o Apoštolské nunciatuře v ČR.

Katolická církev v ČR

Kapitola představuje Českou biskupskou konferenci včetně Stále rady ČBK, komisi a rad ČBK. Najdete zde také informaci o novém kontaktní místě pro ochranu nezletilých a zranitelných.

Život církve

Jedná se o nejrozsáhlejší kapitolu celé brožury. Zabývá se různými oblastmi ze života katolické církve, mezi které patří: vzdělávání, pomoc potřebným, služba ve zdravotnictví, doprovázení, kultura, péče o rodinu a mládež, komunikace, hospodaření a aktivity otevřené všem.

Diecéze v České republice

Katolická církev v ČR se dělí na dvě církevní provincie: českou a moravskou. Celkem je zde osm diecézí, jejichž přehled najdete v této části brožury. Jsou zde rovněž počty věřících v jednotlivých diecézích, přehled duchovních úkonů za rok 2018. Nechybí ani informace o Apoštolském exarchátu v ČR.

Církevní řády a hnutí

V ČR působí v současné době celkem 31 mužských a 63 ženských církevních řádů a kongregací, jejichž přehled najdete v této kapitole. Dále jsou zde uvedena církevní hnutí a osobní prelatury.

Brožura je doplněna fotografiemi, z nichž většinu pořídili fotografové spolku Člověk a Víra. V elektronické podobě si ji můžete stáhnout na:

https://cbk.blob.core.windows.net/cms/ContentItems/29416_294162019-katolicka-cirkev-v-cr-finalni-verze.pdf

Podle zpráv České biskupské konference

P. Josef Koláček SJ slaví 90. narozeniny

Dlouhodobý šéf české sekce Vatikánského rozhlasu se v neděli 1. září 2019 dožil 90 roků

P. Josef Koláček SJ se narodil 1. září roku 1929 v Brně - Bystři.

Po maturitě na gymnáziu v roce 1948 vstoupil do jezuitského řádu.

V noci z 13. na 14. dubna 1950 byl v rámci Akce K zatčen spolu s ostatními jezuity a deportován do koncentračních klášterů v Bohosudově a Oseku, později byl povolán k vojenské službě a zařazen do PTP - Pomocných technických praporů na Slovensko. Zde byli tzv. pětépáci nasazováni za primitivních pracovních podmínek jako stavební dělníci.

V letech 1954–1968 pracoval jako pomocný dělník v brněnské Zbrojovce a tajně studoval teologii. Mnohokrát byl vyšetřován v různých procesech s jezuity, ale nikdy nebyl odsouzen. Na kněze byl vysvěcen tajně 23. ledna 1968 Felixem M. Davidkem.

V roce 1968 odešel do rakouského Innsbrucku, kde dokončil svá studia teologie. V roce 1970 byl povolán do Říma, kde začal pracovat jako redaktor české sekce Vatikánského rozhlasu. V letech 1971 - 2001 byl jejím vedoucím, čímž se stal nejdéle sloužícím šéfredaktorem českého vysílání Radia Vaticana.

Během roku 1985 učil papeže Jana Pavla II. před jeho cestou do Rakouska česky, aby tam papež mohl skrz rakouskou televizi, naladitelnou i na českém území, Čechy pozdravit. Nebylo mu totiž tehdy umožněno účastnit se velhradské pouti, a proto chtěl papež alespoň ve Vatikánu sloužit mši svatou s homilií v češtině a slovenštině, kterou rakouská televize odvysílala.

Po roce 2001 P. Koláček nadále působil jako redaktor české sekce Radia Vaticana.

Věnuje se překladatelské činnosti a dějinám jezuitského řádu.

V roce 2010 ocenili čeští a moravští biskupové P. Koláčka za dlouholeté působení v české sekci Vatikánského rádia a za literární a publicistickou činnost a udělili mu Pamětní medaili České biskupské konference.

Roku 2012 se P. Koláček stal laureátem Ceny města Brna v oblasti "žurnalistika a publicistika".

Roku 2016 mu Ústav pro studium totalitních režimů udělil Cenu Václava Bendy za statečné občanské postoje v době komunistické diktatury, kterou P. Koláček převzal v Praze 23. listopadu 2016.

Vzpomínání Josefa Koláčka je na rádiu Proglas v pořadu Křesťan a svět 1. září ve 20.15, pokračování rozhovoru, kde bude mluvit zejména o životě v Itálii, pak o týden později (8. září ve 20.15). Rozhovor s P. Koláčkem, v němž vzpomíná na svůj život, kněžské svěcení, život v zahraničí i kontakty s kardinálem Špidlíkem, připravila pro Proglas a Katolický týdeník Johana Bronková.

Televizní dokument o Josefu Koláčkově je v Cestách víry: Josef Koláček. Legenda českého exilu v Římě.

Podle: www.jezuite.cz

P. Koláček dlouhá léta přispívá svými články také do Hlasů národa.

K jeho životnímu jubileu mu ze srdce přejeme a v modlitbách vyprošujeme hojnost Božího požehnání, dobré zdraví a neutuchající pracovní elán

*Mons. Dušan Hladík s redakční radou Hlasů národa
a bezpočet vděčných čtenářů po celém světě*

Úspěšný piknik České misie 25. srpna 2019

Mši svatou sloužili Otcové Hladík, Dvouletý a Bindas

Bohoslužby se zúčastnilo asi 80 věřících

Oblíbený DJ Tony s našimi zpěváky

Odpoledne hraje populární skupina „Borůvky“

Vystoupit přišla krojovaná mládež z Ústředny Moravských Spolků

Těšíme se na Moravský den, který bude za měsíc

Dětem udělal mnoho radosti skákací hrad a skluzavky

Děti také hrály kopanou a jiné hry

Po celý den se smažily vynikající bramboráky

Na oblíbené Langoše se spotřebovalo 100 liber mouky

Na všechny strany voněly opékané klobásky

Pízeňského piva se vytočilo tentokrát 7 beček

Kuchařky nabízely guláš i uzeniny a další pochoutky

U stánku s občerstvením často stála fronta

Zákusky a pečivo obětavých žen z misie bylo vyprodáno nejdříve

V parném dnu přišla k duhu dětem i dospělým zmrzlina

Nejen chlebem žije člověk, a tak se nabízely i české knihy

Bohatá tombola měla kolem stovky cen, každý šestý los vyhrával

Spokojení návštěvníci hodovali a besedovali celé odpoledne

Piknik je vždy příležitostí k setkání přátel z blízka i daleka

V dobré pohodě byli lidé i domácí miláčkové

Vděčné publikum bohaté hudební produkce

Mnozí si odnášeli dobroty z pikniku i domů

Spokojené pokladní – vybraly přes 7 tisíc dolarů

Ústředna Moravských Spolků Vás srdečně zve na

Jubilejní 80. Moravský den

v Lithuanian World Center: 1491 127th Street, LEMONT, IL 60439

Neděle 29. září 2019

10.30 dopoledne - Mše svatá

2.00 odpoledne - Kulturní program

Přehlídka krojů, zpěvy a tance v duchu národních tradic.

Potom následuje taneční zábava

V předvečer v sobotu 28. září 2019 od 7.00 večer

Taneční zábava s přivítáním hostů

Oba dny hraje dechová hudba

Skaličané

z moravsko - slovenského pomezí

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

***Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service***

Vroucí vzpomínka

*Letos 2. září 2018 uplyne již patnáct let,
kdy nás opustil milovaný manžel,
otec a dědeček pan*

Josef Hrudkaj

narozený v Tuří Remetách na Podkarpatské Rusi.

Jeho popel je uložen na hřbitově

Královny Nebes v Hillside, IL

*Mše svatá za něho bude obětována v neděli 8. září 2019
v 10.30 dopoledne v kostele České misie v Brookfieldu.*

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou s námi.

S láskou věrně vzpomínají

Anežka Hrudkajová, manželka

syn Tony s rodinou

dcera Anežka s rodinou

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Theresa Aveni, President

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve na tradiční

Pout' na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu

v neděli 6. října 2019

**Odjezd autobusu v 9.00 hod. ráno
z parkoviště mezi Home Depot a Best Buy
140 Countryside Plaza, Countryside, IL 60525**

**Na ulici LaGrange směrem na jih mezi 55th Street
a Joliet Road po pravé straně**

v 11.30 hod. dopoledne křížová cesta

potom možnost svatě zpovědi

oběd individuálně v místní kafeterii

ve 2.00 hod. odpoledne

česká mše svatá v dolním kostele

a po ní pobožnost v kapli Panny Marie v bazilice

Cena autobusového zájezdu: \$ 30.00

Bližší informace a přihlášky:

Mons. Dušan Hladík -Telefon (708) 255 5117

Libuše Bučková -Telefon (708) 354 7707

Vděčná vzpomínka

29. září 2019 tomu budou čtyři roky, co odešel k věčnému Velceknězi do svatyně nebeské náš milovaný duchovní otec

Fr. Odilo Crkva, OSB

Křestním jménem František Crkva se narodil 23. února 1926 v malé vesnici Brtnice u Jihlavy na pomezí Čech a Moravy. Pocházel z chudobné rodiny.

Pod patronátem benediktinů mohl vystudovat gymnázium. V roce 1945 vstoupil do benediktinského řádu v klášteře v Emauzích v Praze.

Zde složil řeholní sliby 11. července 1947 a přijal řeholní jméno Odilo.

V Římě absolvoval studia teologie a gregoriánského zpěvu a kompozice.

Zde byl také vysvěcen 26. července 1953 na kněze. Kvůli vládnoucímu komunistickému režimu se nemohl vrátit do vlasti a působil jako kněz v Itálii.

V roce 1959 opat Ambrož Ondrák pozval Otce Odila do benediktinského kláštera sv. Prokopa v Lisle u Chicaga v USA. Zde strávil zbytek života.

Působil jako profesor na místní benediktinské univerzitě.

Protože ovládal několik cizích jazyků, dělal též opatského korespondenta. V klášteře konal dlouhá léta službu varhaníka. Byl vyhledávaným zpovědníkem, pro krajany z okolí sloužil každý měsíc české mše svaté.

Obětavě vypomáhal v naší České misii v Chicagu.

Na věčnost byl povolán ve věku nedožitých 90. let 29. září 2015.

Slavné vzkříšení očekává na klášterním hřbitově v Lisle.

Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat v České misii v Brookfieldu ve středu 2. října 2019 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenete v modlitbě

Mons. Dušan Hladík a krajané z České misie

Bolestná vzpomínka

S bolestí v srdci si připomínáme, že před dvěma roky byla na věčnost povolána naše milovaná manželka, maminka, babička, sestra, teta a neteř, paní

Dagmar Goliášová

Narodila se 17. listopadu 1948 v Praze.

Do USA přišla v roce 1973 a zde se provdala za Karla Goliáše a měli spolu dceru Janu a syna Roberta.

Po celý život pracovala jako stavební inženýrka.

Zemřela 30. září 2016.

Mši svatou za spásu její duše budeme obětovat

v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 25. září 2019 v 10.00 dopoledne.

Milá Dagmarko, děkujeme Ti všichni za to, co jsi pro nás ve svém životě vykonala.

Nikdy nezapomeneme.

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenete v modlitbě.

Karel Goliáš, manžel

Jana a Robert, děti s rodinami

Morgan, Kurtis a Michelle, vnoučata

Eva Klapouchová, sestra s rodinami

Upřímná vzpomínka

30. září 2018 uplyne osmnáct let od chvíle, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, bratr, strýc a přítel, pan

Julius Maňkoš

Narodil se 12. srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vstúpili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodu do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajan-ských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajan-ské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu

28. září 2019 v 6.30 večer v kostele České misie v Brookfieldu.

Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela, tatínka a bratra spolu s námi vzpomenou v modlitbě

Mária Maňkošová, manželka

Ján, Juraj a Nik, synové

Mária Maňkošová, sestra

Česká škola T. G. Masaryka,
Muzeum československého dědictví (Czechoslovak Heritage Museum),
Pražský výbor mezinárodního programu partnerských měst Chicaga (Chicago Sister Cities International)
a Generální konzulát České republiky v Chicagu Vás srdečně zvou na

inscenaci hry Václava Havla

AUDIENCE

v podání divadelního Spolku Kašpar z Prahy

**s Janem Potměšilem a Jakubem Špalkem
v rolích Vaňka a Sládka**

v neděli 6. října 2019 v 16 hod.

do divadla Chopin Theatre

1543 W Division Street, Chicago, Illinois

**Představení Audience je součástí oslav 30. výročí Sametové revoluce.
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ (doporučeno 10,- USD), rezervace není nutná**

Představení Audience bude v češtině s anglickými titulky.

Po představení bude následovat beseda s diváky a bude k dispozici občerstvení.

Před uvedením v Chicagu se budou konat představení této hry 2. října 2019 v Davis Performing Arts Center na Georgetownské univerzitě ve Washingtonu a 4. října 2019 v České národní budově v New Yorku jako součást festivalu Rehearsal for Truth v předvečer výročí narození Václava Havla.

Hra Audience měla premiéru v Divadle v Celetné v Praze v březnu 2001 jako součást širšího projektu Na Havla! v době, kdy byl Václav Havel prezidentem ČR. Od roku 2013 se hraje ve studiovém prostoru Spolku Kašpar v Praze, nejprve v Bytovém divadle Ferdinanda Vaňka, poté v Klubovně v Jindřišské ulici. Jakub Špalek je zároveň režisérem inscenace. Herec Jan Potměšil je neodmyslitelně spojen se sametovou revolucí listopadu 1989. Je symbolem odhodlanosti celého národa vzepít se a nasadit všechny své síly pro změnu v demokracii.

Audience je jednoaktové tragikomické absurdní drama Václava Havla z roku 1975. Je řazena do žánru absurdního dramatu. Hlavní postavou je Ferdinand Vaněk, intelektuál, který musí pracovat v pivovaru. Vaňka si předvolá jeho nadřízený, Sládek, který je na naprosto odlišné úrovni. Hra je částečně autobiografická (Vaněk reprezentuje Václava Havla) a jsou zde odkazy na reálné umělce tehdejší doby (Karel Gott, Jiřina Bohdalová a Pavel Kohout).

Svatý kufr

Slavíme 20. výročí biskupského svěcení Otce biskupa Petra Esterky, který je dlouholetým misionářem v českých misiích v Kalifornii, a tak trocha historie nikoho nezabije.

Napadlo vás někdy, jak cestuje Otec biskup za svými kněžskými povinnostmi? Pochopitelně jede autem, vlakem či letadlem a možná jde i kousek pěšky. To ale není to, co mám na mysli. Spíše, s čím cestuje? Na dlouhé cesty si jistě bere odpovídající zavazadlo, ale o tom nemám přehled. Vím jen, že ho vždy, z auta do kostela, provází černá decentní aktovka, ve které má denní nezbytnosti, hostie a také mešní víno. Pro ty, kteří to ještě nevědí, ale rádi by, tak to je víno určené pro mši svatou.

Jenomže, kde je zbytek věcí, bez kterých se Otec biskup při slavení mše sv. neobejde? Kde jsou knihy, kalich, obětní miska, korporal a purifikatoria, ubrus, svíčky...? To se mu do té jeho aktovky opravdu nevejde. A přece na něho všechny tyto věci poctivě čekají před každou bohoslužbou připraveny k akci. Kdepak, on si je nepůjčuje na místě, alespoň ne u nás v San Diegu. U nás ty poklady na něho čekají v kufru. Ve „svatém kufru“, jak my tomu říkáme u nás doma.

Je to již více než dvacet let, co jsme poprvé viděli tento kufr u Mary Carlie, která byla duší zdejší misie. S manželem Henrym se starali o kostelní cennosti od prvních dnů ustanovení misie až do momentu, kdy je lidské síly opustily.

A najednou nám kufr spadl do klína. Ó, jaké to nadělení! První, co mě napadlo, byla ta pohádka o převozníkovi. Však ji také určitě znáte – jak, chudák, musí převážet lidi přes jezero až do té doby, než najde zase někoho, komu pádlo vrazí do ruky...

Věci v kufru jsme si moc vážili a měli k nim téměř posvátnou úctu, ale ten kufr samotný...! Ten snad přežil i Nocmovu archu a já ho mám teď mít na očích každý den!

A vůbec, kam ho dáme? Hodně dětí, málo místa! Navíc váží alespoň tunu...! Vymýšlela jsem si každou možnou i nemožnou výmluvu kufr odsoudit k nemilosti. Samozřejmě, že hned ten moment, co jsme ho poprvé přivezli domů, letěl na dno té nehlubší skříňe a ještě jsem se ujistila, že je pěkně schovaný pod hromadou mnohem lákavěji vzhlízejícího oblečení. V tomto exilu musel přečkat až do dalšího ohlášeného data své užitečnosti a ještě si vysloužit propustku s opušťákem! Když se na něj podívám jedním okem, smím si vzít jeden čokoládový bonbón, když otevřu obě oči, tak si dopřeji dva bonbony!

Ptáte se, proč jsme věci jednoduše nepřendali do jiného kufru? Hmmm... Nevím, zřejmě z úcty k Mary a Henrymu... kdo ví! Prostě jsme nad tím v zápalu života neměli čas přemýšlet, natož hledat nové řešení! Prostě to tak bylo a hotovo. Měsíc po měsíci, rok po roce. V kufru věci přibývalo i ubývalo. Čas od času jsme s překvapením objevili tu hračku, tu hrníček, tu plinku, tu sáček. Zkrátka tak jak život běžel, tak i kufr hleděl.

Ilustrační obrázek moderního cestovního kufříku ke mši svatě.
Ten náš historický „Svatý kufr“ je docela jiný...

Nicméně po letech došlo k smutnému konci ucha majetnatného zavazadla a s mým lehkým nelehkým srdcem jsem věděla, že je čas situaci řešit. Jenomže jak? Během těch let jsem si na to ošklivé káčátko natolik zvykla a natolik se stala závislá na sladké odměně při pohledu na ně, že jsem si nedovedla představit, že by se něco změnilo! Je pravda, že jediné, co se za ta léta může hodnotit jako změna, je místo uskladnění. Ze skříňe putoval do garáže, jen co jsme si ji mohli dovolit, ale jinak dál oddaně střežil poklady připravené oslavovat našeho Stvořitele.

Až jednoho dne jsem si při své oblíbené výpravě za voťšnickými poklady tohoto světa všimla kufru, který mi vzhledem připomínal ten, co jsem důvěrně znala z domova. Tak se na to podívejme! Mohla bych si vybrat jakýkoli kufr na světě – značkový, na kolečkách, pozlacený... a já jsem doslova hypnotizovaná odrůdou našeho káčátka jen ještě o trochu větší. Je sice pátek třináctého na jednu stranu, ale na druhou je zítra čtrnáctého listopadu a náš pan biskup Petr má narozeniny! To by přece bylo hezké mít jeho potřeby v důstojném příbytku! Zkrátka, další body ve prospěch nového kufru!

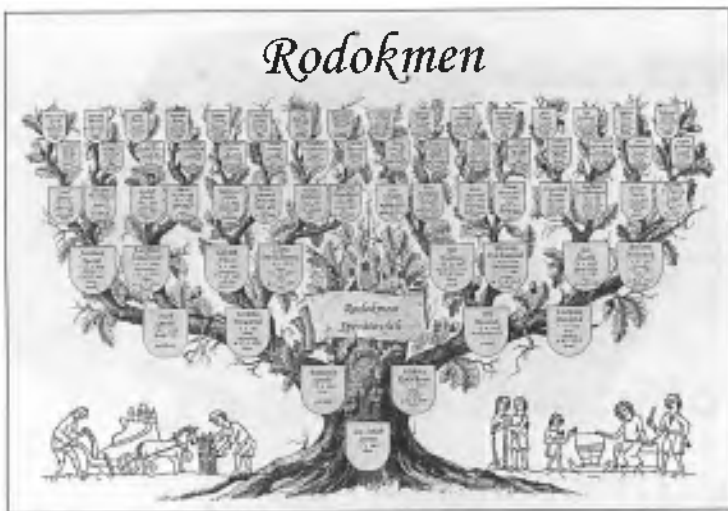
A tak se také stalo. Pan biskup dostal narozeninový dárek, o kterém nemá tušení a pochybuji, že někdy mít bude, ale to už je úděl tichých služebníků Páně..., svatých služebníků Páně!

Příští mše svatá v San Diegu bude v sobotu 21. září ve 4 hod. odpoledne. Hodinu před tím je příležitost ke svatě zpovědi. Srdečně zveme pravidelné účastníky i nové tváře. České mše svaté se konají v hale farnosti Sv. Jana Evangelisty na křižovatce Normal a Lincoln v San Diegu. Po mši svaté je vždy beseda a pohoštění.

Maruška Peterková, San Diego CA

Odkud pocházím?

Rodokmen

Poznej svoji rodovou linii

Sestavování rodokmenu se stalo v poslední době velkou módou. Jistě je vzrušující vydat se po stopách předků, dozvědět se jejich jména, povolání, místa, odkud pocházeli... A když pak zjistíme, že někdo z našich předků byl dokonce slavnou osobností, naše sebevědomí rychle vyroste a nezdřáháme se tím pochlubit svým přátelům. Při klasickém pátrání v matrikách se dostaneme většinou jen do 17. století. Avšak moderní metoda genetické genealogie nám umožní sledovat rodovou linii do mnohem vzdálenější minulosti. Pomocí testů DNA se můžeme dozvědět, odkud naši pradčové a pramatky přišli, kudy asi putovali a kde se usadili.

Překvapivé výsledky

Podle genealoga a historika Martina Kotačky z brněnské Masarykovy univerzity se můžeme při testování DNA v naší republice dočkat velkých překvapení. Zatímco v Irsku má drtivá většina lidí pouze keltské kořeny, nad původem obyvatel naší země, která se nachází v prostoru středoevropské křižovatky kultur a národů, historikové často krouží hlavami. Výsledky bádání v rodokmenu jsou pro mnohé šokující. Mohou objevit své kořeny třeba ve starobylé Mezopotámii, na Sibiři, v Africe nebo mezi Vikingy. A podle porovnání DNA se světovou databází pak žasnout nad četností své genetické skupiny napříč světadíly. Zdá se až neuvěřitelné, co všechno je možné dnes vypátrat.

Opomíjený pramen bádání

Při zkoumání historie rodů však badatelé nechávají stranou jeden vzácný pramen. Obsahuje jedinečné údaje, které se týkají každého z nás. Tímto pramenem je Bible, Kniha knih. Lze ji označit i za „Matriku všech matrik“. Bible totiž posune naše genealogické pátrání neskutečně daleko do pradávne

historie, dokonce až na samotný počátek lidských dějin. Každý se o tom může přesvědčit sám, Bible je totiž dnes dostupná všem. Jakmile se začteme do první knihy Bible – knihy Genesis, jsme vzápětí podrobně informováni o životě prvních lidí na Zemi, od kterých se následně odvíjí existence národů celého světa, tedy nás všech. Nacházíme zde výčet pradávných předků, můžeme sledovat historii lidských rodů, pochopit důvody stěhování národů a další konkrétní historická fakta.

Jsou tyto údaje věrohodné?

Anglický archeolog prof. dr. P. J. Wiseman dokazuje, že už i nejstarší záznamy Bible, zapsané v knize Genesis, jsou naprosto přesné a pravdivé. Z rozboru stavby textů totiž vyplývá, že i když byly vytvořeny ve velmi rané době, byly sestaveny pečlivě, a to v písemné formě. Nejsou tedy jen pouhou sbírkou legend, které nemají žádný historický podklad. Musíme tedy korigovat naše dosavadní znalosti tohoto historického období. Archeologické nálezy ukázaly, že umění psát bylo již v době Abrahama rozšířeno a všeobecně vyučováno. Našly se hliněné tabulky, které jsou staré asi 5 tisíc let a musely vzniknout už před potopou. Tedy už počáteční historie lidstva byla zaznamenána klínovým písmem na hliněných tabulkách, a to samotnými patriarchy nebo z jejich podnětu. A tito nejlépe znali události, o kterých kniha Genesis vypravuje. Mojiš z těchto textů později sestavil knihu, která se stala nedílnou součástí Bible.

Naše společné kořeny

Dochované genealogické údaje v Bibli nám tedy umožňují dohledat našeho prvního společného předka. V „matričním zápisu“ Bible najdeme základní informaci o jeho původu. Píše se zde, že prvního člověka stvořil Bůh, a to ke svému obrazu. První lidé – byli to Adam a Eva – žili v nádherné rajské zahradě, v harmonii s Bohem i celým stvořením, v dokonalé svobodě. Člověk však této svobody zneužil, zatoužil být rovný Bohu. K tomu ho navedl satan, nepřítel Boží i lidský. A důsledkem této neposlušnosti – hříchu prvních lidí Adama a Evy – bylo vyhoštění z ráje a také oddělení od Boha. Od té doby člověk žije v porušeném světě, ve kterém vládne hřích, trápení, nemoc a smrt... Brzy byla celá země zkažená, plná zla a bezpráví, které lidé konali. Bůh litoval, že stvořil člověka. Rozhodl se zahubit lidstvo potopou. Jediný Noe, který byl spravedlivý a bezúhonný, našel milost v Božích očích. Bůh mu poručil, aby si postavil archu, a když pak přišla potopa, zachránil se v arše on, celá jeho rodina i „veškeré živočišné tvorstvo“. Podle výpovědi Bible se tedy Noe stal praotcem všech národů na Zemi. Od jeho třech synů Šéma, Cháma a Jefeta se pak odvozuje původ všech starověkých národů.

Do všech kontinentů

Toto následné rozšíření lidstva ze třech Noemových synů popisuje velmi podrobně 10. kapitola knihy Genesis. Uvádí, jak se z jednoho místa na zemi rozešli Noemovi synové, vnuci a další generace, aby osídlili rozsáhlá území: „To jsou rody Noemových synů podle svých pokolení a národností; z nich se po potopě rozdělily národy země.“ Zajímavý je podrobný výčet jmen těchto potomků. Donedávna se mnozí těmto jménům smáli, tvrdili, že je nikdo nikdy neslyšel, že jsou smyšlená. Novými archeologickými objevy se však dnes potvrzuje, že jsou historicky doložitelnými jmény a základem pojmenování dnešních národů. Archeologicky i lingvisticky se dnes také dá vysledovat, do kterých končin se potomci Nocho vydali. Například Jefetova větev je základem všech Indoevropanů s nejstarším společným jazykem sanskrtem. Tato větev, která se podle Bible nejvíce rozšířila, dala pak s největší pravděpodobností základ i národům Severní a Jižní Ameriky. Potomci Chámovi zůstali na Blízkém a Středním východě, Šémovi potomci se usídlili v Africe a na Dálném východě. Archeologové, kteří se zabývali analýzou těchto historických údajů, se shodují, že máme před sebou jedinečný záznam rodopisu národů, který ve světě nemá obdoby. Profesor William Foxwell Albright, věhlasný americký archeolog badající v Palestině, prohlásil, že „objevy poslední doby dokazují, že Bible je stále více uznávána jako pravdivý historický pramen.“

Odkud pocházíme a kam jdeme?

Možná i vy již znáte mnoho jmen ze svého rodokmenu. Anebo vás to vůbec nezajímá – žijete si přece „svůj“ život! Ale přesto se neubráníte tomu, abyste se na chvíli nezastavili a svůj život nezačali hodnotit. Jistě je to dobře. Někde v podvědomí máme totiž zakódováno to, co říká Bible: „Všichni staneme před soudem Božím a každý z nás sám za sebe vydá počet Bohu.“ Nic nám nepomůže ohánět se slavnými či méně slavnými předky. Každý sám za sebe! A jak to s námi dopadne, a jak se na to nejlépe připravit? Bible vypráví příběh žalárníka ve Filipách, pohana, který ve chvíli velkého zcměťrcení, otevření se všech dveří žaláře a rizika útěku všech vězňů volal na apoštoly Pavla a Silase: „Co mám dělat, abych byl spasen?“ Odpověď byla velmi jednoduchá: „Věř v Pána Ježíše a budeš spasen...!“ A žalárník podle toho také jednal. To je víra přinášející nový život – začlenění se do nového rodu, ve kterém je Ježíš prvorozený z mnoha sourozenců. Ziskáváme nové DNA, novou identitu v Kristu. A to bude při hodnocení našeho života před Bohem zcela rozhodující. Mít ve svém rodokmenu jen Adama znamená smrt. Mít ve svém rodokmenu Krista, znamená mít život.

Ježíš umíral na kříži za naše hříchy

Naplnil vůli svého Otce. Skrze víru v Ježíšovu zástupnou oběť jsou nám hříchy odpuštěny: „Když skrze neposlušnost jednoho člověka vešel do světa hřích a skrze hřích smrt, tak

zase poslušností jednoho jediného – Ježíše Krista – můžeme být zachráněni od věčného zahynutí.“ A Bůh vyhlásil: „Nyní každý, kdo v Ježíše Krista věří, má život věčný.“

Nabídka, která se neodmítá

A tak se z Bible dovídáme nejen o genetickém původu všech lidí, ale také o smyslu našeho života. O tom, že náš nebeský Otec – Bůh, který nám dal život, nám skrze svého Syna Ježíše Krista nabízí nádherný věčný život v nebi. Nyní je to už jen na nás, zda přijmeme jeho nabídku. Neodkládejme naše rozhodnutí, dokud je čas!

Povězme v modlitbě:

„Můj nebeský Otče, chci pokorně přijmout Tvoji pozvánku do nebeského království. Věřím, že Ježíš Kristus, Tvůj Syn, zemřel i za mne na kříži. Pane Ježíši, odpusť mi moje hříchy a očisti moje srdce svou svatou krví. Prosím Tě, dej, abych obstál v tomto pozemském životě a žil novým životem v Duchu Svaté. Děkuji Ti za to. Amen!“

*Podle letáčku Brněnské tiskové misie
www.btm.cz*

Srdečné blahopřání

Marii Maňkošové

*která oslaví letošního 27. září
významné životní jubileum*

Naši dlouholeté členice Misijní rady, neúnavné a obětavé pomocníci v kuchyni a při pravidelném úklidu kostela a všech kulturních akcích misie, na které peče výborné zákusky, z celého srdce děkujeme za její nezištnou námahu a práci a vyslovujeme jí upřímně Pán Bůh zaplatí.

Milá paní Maňkošová, do dalších let života Vám přejeme a v modlitbách vyprošujeme hojnost Božího požehnání, stálé zdraví a dostatek duševní svěžesti i fyzických sil a mnoho radosti v kruhu své rodiny i přátel.

Mons. Dušan Hladík

Fr. Vojtěch Dvouletý

Rada České misie v Chicagu

a ostatní přátelé z řad

Čechů, Moravanů a Slováků

P. František Reves

Kněz převlečený za komunistu

30. září 2017 byl v Bratislavě prohlášen za blahoslaveného kněz salesián Titus Zeman. V 50. letech minulého století, v době nastupujícího komunistického režimu v tehdejší Československu, byl s nasazením života ochoten převádět přes hranice skupinky bohoslovců, aby zachránil jejich kněžské povolání (kniha Jozefa Lusconě „Do akce jde Titus“ je dostupná on-line na www.milujte.se). Tento riskantní podnik mu pomáhali uskutečňovat i další lidé. Jedním z nich byl salesiánský kněz František Reves, který organizoval tajné přechody hranic i poté, co byl Titus Zeman zadržen a uvězněn.

Otevřete! Bezpečnost!

Bylo pozdě večer. Otec František Reves šel uličkami Šaština (jde ovýznamné slovenské mariánské poutní místo, které leží 15 kilometrů od dnešní hranice České republiky). Vracel se od krejčího do svého dočasného úkrytu u vdovy Kiškové. Aní si nepřipouštěl, že by jej ten zrzavý chlapík, u kterého si chtěl nechat ušít kabát, mohl udat. Sice z něj neměl dobrý pocit, ale ukázalo se, že tohoto oddaného straníka podcenil. I když si dával vždy velký pozor, tentokrát ne postřehl, že ho sledují.

Chvilí poté, co vstoupil do domu, se ozvalo silné bušení na vrata: „Otevřete, bezpečnost!“ Horkou chvílí – jednu z mnoha, kdy mu šlo o svobodu, o život, ale i o možnost pokračovat dál ve svém poslání – popisuje ve svých pamětech takto: „Rychle jsem se oblékl. Do kapsy jsem dal nějaké peníze a osobní doklady, včetně růžence. Aktovku, v níž jsem měl breviář a nejpotřebnější věci ke mši svaté, jsem dal paní domácí s prosbou, aby mi to schovala do kachlových kamen.“

Tak jako i na jiných místech, kde se ukrýval, měl i zde vše předem důkladně zmapované a promyšlené pro případ, že by musel utíkat. Věděl tedy kudy. Skočil na stříšku. Odtud vedla dvířka přímo do kuchyně domovnicka. Ten právě seděl se ženou u stolu; večereli a tiše spolu hovořili. Nezvaný a nečekáný host, který jim seskočil do kuchyně, je tak vyděsil, že vyběhli na dvůr a křičeli: „Pomoc! Zloději!“ Otec František se při svém skoku zachytil obledněním o jakýsi hřebík, a než se mu podařilo vyprostit se, chvíli visel nad sporákem.

P. František Reves

Není čas na rozmyšlení: „Tedy s Boží pomocí...!“

Venku zuřila bouře, silně pršelo, hřmělo a blýskalo se. Policisté, celá jednotka, se seběhli do dvora a obostoupili dveře ke kuchyni. Otec František Reves nato sám vzpomíná: „Na dlouhé rozmyšlení nebyl čas. Vytrhl jsem z kapsy baterku a ještě jednou jsem si pohledem poměřil dveře. Celou váhou těla jsem se do dveří opřel... V té chvíli jsem posvitil esenbákům baterkou přímo do očí. Ulekem odskočili na obě strany... Vyžil jsem jejich zmatek, jako střela jsem vyletěl na dvůr a uháněl směrem k protějším stavením. Vtom zaštěkla první salva z automatické a současně jsem pocítil v lýtku levé nohy silné píchnutí jakoby ostrým nožem. Jedna kulka mi provrtala lýtko, druhá škrábala stehno levé nohy.“

Jeden z policistů se za ním rozběhl, chtěl ho dostat živého. Když už byl nadosah, posvitil mu otec František znovu do očí baterkou. Policista uskočil a tím uprchlík získal malý náskok. Jako kočka se vyhoupl na střechu kůlny a odtud do sousedního dvora...

Během několika následujících týdnů se mu jen díky obětavé pomoci dobrých lidí, spojené s velkým rizikem, podařilo prostřelené lýtko vyléčit. A mohl pokračovat ve svém poslání...

Z fary do „ilegality“

Vraťme se ale o pár měsíců zpět do dubna 1951. Pomoc těm, kteří potřebovali opustit republiku, organizoval otec František Reves nejdříve ze své fary. Pak ale 9. dubna 1951 došlo k zatčení téměř všech členů tzv. třetí Titusovy výpravy při neúspěšném přechodu hranice do Rakouska. Většina ze zadržených byli salesiánští bohoslovci, kterým komunisté v Československu zabránili v dalším studiu a přípravě na kněžství, a kněží, kterým hrozilo uvěznění. Otci Františkovi bylo jasné, že si SNB (Sbor národní bezpečnosti – tehdejší policie) a StB (Státní bezpečnost) přijde i pro něj. Byl si jistý, že ze zadržených už jeho jméno vymlátí...

Celou dobu se modlil, aby až „pro něj přijdou“, nebyl doma. Modlitba byla vyslyšena. A dřív než se vrátil na svou faru v Brodcích, kde na něj už čekali policisté, byl varován...

Dlouho se nerozmýšlel – do rukou krutých komunistických mocipánů upadnout nechtěl. V té době se už dost dobře vědělo, jak zacházejí s těmi, které považují za nepřátele socialistického zřízení. Díky pomoci několika spolehlivých přátel, a to dokonce i komunistů, se ukryl.

Jeho předchozí působení na různých farrách trnavské diecéze mu na jednu stranu současnou situaci ulehčovalo. Měl mnoho spolehlivých známých, na které se mohl obrátit a kteří byli ochotni pomoci i za cenu velkého rizika. Na druhou stranu hrozilo, že někteří z těch, kteří jej znali z dřívějších působišť, ho poznají a mohou ho udat.

Nepodceňoval riziko

Stará moudrost zní: „Člověče přičiň se a Pán Bůh ti pomůže.“ Hned od začátku neponechal nic náhodě. Nechal si narůst dlouhý vous, pořídil si brýle (s obyčejnými ne-dioptrickými skly), nosil kabát, který se střihem i odstínem podobal uniformě policistů, a na klopu si dal zdálky viditelný komunistický odznak. Při svých častých cestách vlakem či autobusem se snažil sedat si někde bokem a po celou dobu cesty se věnoval čtení slovenských komunistických novin Pravda. Při cestách do Čech četl Rudé právo...

Zásadně zdravil pozdravem „čest práci, soudruhu“. Jeho vzhled a vystupování tak již na první pohled odrazoval běžné lidi, kteří

se „zažranému komunistovi“ raději vyhnuli. Jeho zjev naopak vzbuzoval pocit blízkosti u soudruhů – komunistů a příslušníků SNB. Dával se s nimi sám do řeči a nejednou mu tato časem získaná a cíleně budovaná známost s představiteli komunistické moci pomohla vyhnout se nepříjemné kontrole, nebo i jen vzdálenému podezření. Nejednou se také dověděl od „kamarádů“ soudruhů informace, které by se nekomunista, a natož pronásledovaný kněz, dozvědět nikdy neměl. Jednou ho jeden esenbák, tj. příslušník Sboru národní bezpečnosti, dokonce pokládal za člena StB a společnými silami zadrželi cikána, který krátce předtím odcizil z restaurace přibory...

Profesor Marko

Když se mu podařilo obstarat si platný občanský průkaz na své nové falešné jméno – představoval se jako profesor Marko – dost si oddechl. V té době totiž byly kontroly poměrně časté a vždy bylo třeba se prokázat občanským průkazem. Mnohokrát unikl jen o pověstný vlásek a pokaždé to připisoval zvláštní ochraně Boží a pomoci Panny Marie.

Drama při kontrole ve vlaku

Jednou to ještě „nový“ občanský průkaz neměl – musel cestovat vlakem. Těsně před odjezdem zahlédl z okna, že přistoupili dva příslušníci SNB. Každý šel na jiný konec vlaku. Jeden z nich zamířil přímo do posledního vagónu, kde seděl otec František. Hned si k sobě přisedli a dali se do soudružského hovoru. Po projetí několika stanic se esenbák zvedl, omluvil se a ukončil hovor s tím, že musí provést kontrolu. Začal z protější strany a pomalu se blížil.

Otec František využil chvíle, kdy věnoval pozornost jiným a prošel za jeho zády do sousedního vozu. Příslušník si tohoto podezřelého manévru všiml a šel po něm. Prchající chtěl projít do dalších vagónů, cestu mu však zastoupila průvodčí. Byl v pasti. Přiskočil ke dveřím, otevřel je, a když vlak minul sloup – vyskočil. Než záchranou brzdou zastavili vlak o sto metrů dál, ležel už na kraji lesa a vše pozoroval. Příslušníci SNB pobíhali kolem vlaku, domlouvali se a pak železničáři odblokovali kola, všichni nasedli a vlak se rozjel dál.

Komunisté na ně zapomněli

Přes všechna nebezpečí, která mu denně hrozila, pokračoval krátce posvém přechodu do ilegality ve svém poslání – v pomoci bohoslovcům, kněžím a dalším v útěku z Čes-

koslovenska do svobodného světa... Ještě jako brodský farář se na tom začal tajně podílet se svým řádovým spolubratrem, dnes blahoslaveným salesiánem Titem Zemanem. V té době byli řeholníci nuceně internováni a vězněni v koncentračních táborech zřízených v některých klášterech (tzv. internačních klášterech) a nanucených pracích. Ale na Tita Zemana a na Františka Revese komunisté jaksi zapomněli. Už delší dobu totiž nebyli ve svých komunitách mezi spolubratry, ale sloužili každý na jiné faře na místě obyčejných diecézních kněží. A tak je soudruzi, kteří pozavírali všechny řeholníky, přehlédli.

Třetí výprava se nezdařila

Oběma šlo při organizování tajných přechodů přes hranice o záchranu kněžských povolání. Salesiánským bohoslovcům totiž nebylo v naší zemi umožněno dokončit studia a stát se kněžími. Jediná šance byla přejít ilegálně hranice a dostudovat v cizině. Společnými silami se jim podařilo zorganizovat dva úspěšné přechody hranic přes řeku Moravu poblíž obce Závod v srpnu a říjnu 1950. Potřetí v dubnu 1951 otec Reves upozorňoval otce Zemana, že by bylo lépe počkat, až opadne rozvodněná voda. Už se mu ho však nepodařilo odvrátit od záměru převést připravenou skupinu bohoslovců a kněží. Akci již nešlo zastavit – tehdy nebyly mobily – a vše již bylo v běhu... Tato výprava však skončila tragicky a většina účastníků včetně Tita Zemana byla zatčena, krutě mučena a odsouzena k mnohaletému vězení.

Kněz s obrovskou odvahou a vytrvalostí

František Reves, který vše organizoval, ale nebyl přímým účastníkem výpravy, se pak musel skrývat před příslušníky SNB a StB. Byla dokonce vypsána odměna 100000 korun pro toho, kdo by ho udal. On se však strachem spoutat nenechal. Dokonce byl v přestrojení osobně přítomen na soudním přelíčení s Titem Zemanem a jeho spolčínky, které se konalo ve dnech 20. až 22. února 1952!

Ve svém přestrojení za komunistu musel stále cestovat. Jednak nemohl dlouho zůstat na jednom místě, aby se nestal snadnou kořistí pronásledovatelů a aby zbytečně nevystavoval riziku své hostitele a ochránce. I jim by hrozilo vězení...! Jezdil však po celém Slovensku a občas i po Čechách také proto, aby zorganizoval další skupiny, které chtěl převést do svobodné ciziny. Především mu šlo o salesiánské bohoslovce a pronásledované kněze, ale časem přibíral i další lidi, kterým hrozilo nebezpečí, že je totalitní

režim uvězní. Kromě jiných takto zachránil i sestru Cecilii Kondrcovou a tajně svěceného biskupa Pavla Hnilicu, SJ. Spolupracoval se zkušenými převaděči, na které se mohl vždy zcela spolehnout. A především spoléhal na Boží pomoc.

Prorocství světce:

„Panna Maria vám pomůže...“

Věděl, že to, co dělá, je potřebné. Že záchrana duchovních povolání zato stojí – kdyby těm, kteří se rozhodli stát se kněžími, nepomohl na západ, v komunistickém Československu by svou cestu ke kněžství uskutečnit nemohli.

Jeho odvalu a odhodlání vytrvat povzbuzovala i slova sv. Leopolda Mandiče, u kterého kdysi v Padově, v době svých studií v Itálii, vykonal svatou zpověď. Světec mu tehdy řekl: „Budete ve velkém nebezpečí života. Ale nebojte se, Panna Maria vám pomůže a ochrání vás.“

Zachránil osm desítek kněžských povolání

S postupujícím časem se však přechod přes hranice stával stále obtížnějším. A vzrůstalo i nebezpečí, že bude dopa den – vždyť policie už měla i jeho přesný popis. Atak, i když ještě věděl o mnohých dalších, které by bylo třeba převést do zahraničí, musel se nakonec sám připojit k poslední, deváté skupině, kterou zorganizoval, a přešel přes hraniční řeku Moravu 29. dubna 1952.

František Reves se podílel na záchraně asi stovky lidí. Jeden z jeho tehdejších spolupracovníků, salesiánský kněz Ernest Macák, odhaduje, že víc než 80 z nich byli kněží a bohoslovci. Úplně přesný počet však není znám.

Později působil ve Francii a věnoval se tamějším slovenským krajanům. Po roce 1989 několikrát navštívil Slovensko. Zemřel 19. června 1997 v Paříži.

Odvaha, ctnost opatrnosti a důvěra v Boží pomoc

Jeho nasazení pro záchranu kněžských a řeholních povolání nám může být příkladem, že i v situacích, které se zdají zcela beznadějně a ztraceně, je možno něco dělat, dokonce mnohé zachránit a ovlivnit k dobrému. Kdo zachová klid a ctnost opatrnosti, kdo neriskuje zbytečně, ale pro dobrou věc a stále se odevzdává do ochrany Boží a prosí o pomoc Pannu Marii – ten se nemusí bát!

P. Marek Dunda
Časopis Milujte se 49/2019
www.milujte.se

DĚTEM NA ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU

Věrný pes Oříšek

Ořech, Ořech, Oříšek,
huňatý má kožíšek.
Uši také, to se ví,
jazýček má růžový.

Hlídá celý den i noc,
nedostává platu moc.
Zato ho má každý rád,
to je také dobrý plat!

Přelétavá kukačka (žežulka)

Žežuličko, kde jsi byla,
žeš tak dlouho nekukala?

„Seděla jsem na jedličce,
volala jsem na myslivce.
Seděla jsem na buku,
volala jsem kukuku.“

Povídám pohádku

Povídám, povídám pohádku,
že pes přeskočil hromádku.
Povídám, povídám druhou,
že voda teče struhou.
Povídám, povídám třetí,
že na peci spaly děti.
A když se vyspaly,
po koláči dostaly.

Když jsem husy pásala

Když jsem husy pásala,
zimou jsem se trásala,
teď už husy nepasu,
zimou se už netřasu.

Zpěv slavíka

U těch našich dvířek,
u těch našich vrat,
zpívá tam slavíček
za noc kolikrát.

On tam pěkně zpívá,
jen se to rozléhá
za noc kolikrát.

Hajej, nynej

Hajej, nynej, maličký,
máma koupí botičky
a tatínek pásek
za myši ocásek.

A babička čepičku
za tu malou slepičku
a dědoušek kabátek
za ošatku karlátek.

Pějme píseň dokola

Pějme písni dokola
okolo stola-la-la,
pějme písni dokola
okolo stola.

Hádanka

Chodí s korunou,
král to není,
nosí ostruhy,
rytíř to není,
má šavli,
husar to není,
k ránu nás budívá,
ponocný to není.

*Připravil Jiří Kachlík,
Brno, Česká republika
Kresby Adolfa Zábranského*

Karlovo neúspěšné obléhání Canburgu v Čechách roku 805

Franský král a římský císař Karel Veliký (* roku 742, † roku 814)

V příspěvku nazvaném „Dne 1. 1. 2019 uplynulo...“, otisknutém v No. 1/2019 Hlasů národa na s. 26–27, jsme se zmínili o tom, že franský král a od roku 800 n. l. římský císař Karel Veliký považoval všechna jím dobytá území za součást jeho Franské říše. Proto po dobytí Avarské říše roku 796 n. l. vyžadoval od vládařů dobytých území placení tributu. Češi, Karlem Velikým vysvobození z nadvlády Avarů, jeho požadavek nebrali vážně. Proto Karel Veliký v létě roku 805 n. l. poslal svého syna Karla Mladšího (* 772, † 811) na válečnou výpravu do Čech.

Tažení Karla Mladšího probíhalo podle osvědčeného schématu. Vojska postupovala ve třech proudech a na předem dohodnutém místě se spojila do jednoho celku. Soudobé zprávy, zapsané dnes už neznámými mnichy do Annales Mettenses, Chronicon Moissacense a do Annales regni Francorum, se dnes nedají interpretovat zcela přesně. Je však jisté, že Karel Mladší se svým vojskem táhl do Čech od západu po tzv. Královské cestě od horního toku řeky Mohan (něm. Main). Na pomezí Německa a Čech, na dnešním Chebsku, překročil hornatinu zvanou Smrčiny (něm. Fich-

telgebirge). Pak pokračoval podél řeky Ohře k dohodnutému místu setkání.

Druhé vojsko, tvořené Bavyry, Alamany a Burgundy, vedené Adulfem, prefektem Bavorska a Werinhartem, prefektem nově zřízené avarské marky, přišlo do Čech z jihu tradiční Zlatou stezkou. Zřejmě táhlo přes dnešní město Strakonice či všerubským průmyskem k nynějšímu městu Plzeň. Dále pokračovalo podél řeky Berounky nebo přes území současného Rakovníka.

Třetí vojsko, vytvořené ze saských jednotek, vtrhlo do Čech ze severu přes Krušné Hory, pravděpodobně Nakléřovským průmyskem. Dále pokračovalo údolím řeky Bíliny do Labsko-oharské pánve v dnešním Ústeckém kraji. Ani místo setkání těchto tří vojsk, ani místa rozhodujících bojů s Čechy nejsou dosud určena s naprostou jistotou.

Cílem 3 spojených vojsk franské armády byl jakýsi hrad, spíše však raně-středověké hradisko. Frankové je nazývali hrad Canburg. Mohla to být jedna z prvních raně-středověkých pevností, která nebyla postavena pouze s využitím dřevěných palisád. Kromě palisád snad už měla také kamenné hradby, proto Frankové psali o hradu. Není zcela vyloučeno, že toto (snad) velmi kvalitně vybudované obranné sídlo bylo zbudováno pod vedením avarských stavitelů už někdy před rokem 796, kdy Avari očekávali útok ze západu.

Množství vojáků franské armády operujících roku 805 v Čechách se odhaduje na více než 30 tisíc mužů. „Počkáme a uvidíme. Snad sami odtud odtáhnou! Naše země přece nemůže uživit tak velké množství vojáků!“ utěšovali se

Figurína velitele franských vojsk sedícího na koni

Pozůstatky raně-středověkého hradíště na kopci Hradsko.

Hned za návrším vpravo je obec Hradsko, v pozadí vpravo stromy lemovaná cesta vede do obce Sedlec. Vlevo na obrázku vidíme údolí říčky Pšovky.

vojenští předáci slovanského hradiska, které franští kronikáři ve svých letopisech nazývali hrad Canburg.

Okamžitě poté, co franská vojska přitáhla, obklíčila pevnost Canburg a utábořila se kolem ní. Její záložní jednotky se vydaly rabovat a pustošit široké okolí pevnosti. Potom přes hradby začaly létat hořící předměty. Dřevěné stavby, stojící uvnitř pevnosti, byly brzy zachváceny plameny, ozval se křik a nárek popálených lidí. Ani obránci nezůstali svým obláhatelům nic dlužni. Hořící předměty létaly i naopak.

Během obléhání Canburgu měl zahynout jeden z velitelů obrany slovanského hradiska. Události líčí franský kronikář v *Annales Mettenses* takto: „Během 40 dnů ohně spálil zemi na troudu a jednoho slovanského předáka naši vojáci zabili. Přiděly píce pro koně a zásoby jídla pro naše vojáky už nebyly žádné, proto se naše spojené armádní sbory v pořádku a bez úhony vrátily domů“.

Dobýt hrad Canburg se tedy Frankům ani po 40 dnech aktivního obléhání roku 805 n. l. nepodařilo. Slovanští obránci přitom bylo, podle mínění současných historiků, mnohem méně než franských vojáků. Aby se vyhnuli přímému střetu, mnozí muži se společně se svými rodinami ukrývali v lesích, rostoucích tehdy severně od dnešní Polabské nížiny.

Po tomto neúspěchu Franků se obdobný vpád franských vojsk opakoval následujícího roku 806. Nové vojenské výpravy Franků velel Pipin, druhorozený syn císaře Karla Velikého. Vojsko se skládalo z Bavorů, Alamanů, Burgundů a podle *Chronicon Gothanum* také z Langobardů. Z dochovaných písemných pramenů (*Ordinatio Imperii*, Einhardi *Vita Karoli Magni*) lze soudit, že se české kmeny roku 806

n. l. Frankům poddaly a tribut do Franské říše (přesněji do Bavorska) potom řádně odváděly.

Neprávem byla knížeti Václavu Svatému (panoval v letech 920–935) vytýkána zbabělost jenom proto, že během své vlády odváděl Franské říši tribut. Jeho mladší bratr Boleslav I. (panoval 935–967) placení tributu Frankům vypověděl, což pro české knížectví znamenalo vést s Franky vleklou válku. Tu válku stejně nemohlo vyhrát, ani ji nevyhrálo. Boleslav I. se nakonec Frankům poddal a placení českého tributu pokračovalo podle zvyklostí, které stanovil císař a král Karel Veliký už někdy po roce 796 n. l.

Je velmi pravděpodobné, že prvním místem setkání tří vojsk válečné výpravy byl soutok řeky Ohře s řekou Labe. Tam se Karlova vojska setkala a spojila se do jednoho celku. Dodnes nerozluštěným problémem však zůstává určení místa, na němž stálo hradíště nazývané Canburg. Rukopis *Chronicon Moissancense*, sepsaný kronikářem žijícím v jižní Francii říká, že Canburg stál na břehu řeky Labe. Nic více. Také břeh, na kterém mělo námi hledané hradíště stát, zda pravý nebo levý, je sporný a prameny se o tom nezmínují. Protože se franské vojsko v Čechách zdrželo jen několik týdnů a protože se mohlo přemísťovat rychlostí několika desítek km za den je možné, že námi hledané hradíště mohlo ležet i poměrně daleko od soutoku Ohře s Labem, a také dost daleko od řeky Labe...

Už od dob historika Františka Palackého se Canburg hledal mj. také pomocí jazykové analýzy. Dodnes respektovaný historik August Sedláček (* 1843, † 1926) z písemných pramenů, z jazykového rozboru a ze svých znalostí tamního opevněného hradíště umístil hradíště Canburg na kopec

zvaný Hradsko, který leží cca 3 km JZ směrem od města Mšeno v okrese Mělník. Svoje přesvědčení dokládá mj. také souvislostí mezi názvem hradu Canburg (Can-burg) a názvem od Hradska pouhý 1 km vzdálené obce Kanina (Kaninský hrad). Dnes je kopec Hradsko i přilehlá obec Hradsko součástí města Mšeno.

Dalšími možnostmi, kde hledat hrad Canburg, byly tři: vrch Oškobrh ve východních Čechách, Kanín u Libice nad Cidlinou a Hradec u Kadaně. Tato místa jsou však málo pravděpodobná, protože leží už hodně daleko od soutoku Ohře s Labem.

Na druhou stranu také Hradsko u Mšena leží dost daleko od řeky Labe (10 km), a toto malé (9,3 ha) a dosti odlehle hradiště, ukryté v hlubokých lesích, se navíc nacházelo tak trochu mimo tehdejší sídelní komunitu. Přes tyto námitky je však Hradsko u Mšena nejpravděpodobnějším Canburgem. Výzkumy ve 20. století potvrdily, že Hradsko u Mšena osídlovali lidé už od pravěku, a že v 9. století zde stál hospodářský dvorec. Zvláštností je, že kopec Hradsko je prakticky ze všech stran (kromě přístupů od SV a částečně od JZ) chráněn příkrými a vysokými skalními srázy. Hradsko u Mšena prosazoval zejména archeolog Miloš Šolle (* 1916, + 2004), který zde po dlouhý čas prováděl archeologický výzkum.

Později se k možným kandidátům přidaly i 2 lokality ležící nedaleko dnešního města Litoměřice.

První z možností je Tříkřížový vrch (zvaný též Kalvárie) spolu se sousedním vrchem a dávným hradištěm zvaným Hrádek. Oba najdete na pravém břehu řeky Labe, cca 6,5 km SZ směrem od Litoměřic. Oba vrchy byly v uvažované době využívány jako sídliště a velmi pravděpodobně to byla sídliště zásadního významu. Na Tříkřížovém vrchu do dnešních dnů dochované 2 souběžné valy patří k nejmohutnějším na českých hradištích. Valy dodnes dosahují výše 12–15 m. Zde nalezené zlomky keramiky byly datovány do konce 8. a do počátku 9. století n. l. Tříkřížový vrch podporuje archeolog a spisovatel Oldřich Kotyza (* 1963).

Druhou ze dvou možností jsou Lovosice, město ležící na levém břehu řeky Labe. Na jeho území bylo prokázáno významné obchodní sídlo té doby. Problémem je skutečnost, že se do dnešních dnů nedochovaly žádné zbytky silného opevnění, které by případnému hradišti umožnilo bránit se proti třem spojeným sborům franské armády. Doloženo je zatím jenom slabší palisádové opevnění starého obchodního

Pohled ze Tříkřížového vrchu (Kalvárie) JV směrem na obec Velké Žemoseky. Hluboké koryto řeky Labe je zde odedávna nazýváno Porta Bohemica (Brána Čech).

centra Lovosic.

Další možností je šarecké hradiště (hradiště Šárka), které dnes leží na území hlavního města Prahy. Toto hradiště zaujímá plochu 3 ha, jeho předhradí plochu 20 ha. Jsou na něm dosud patrné zbytky valů. Archeolog a historik Jiří Sláma (* 1934), který tuto lokalitu při hledání Canburgu prosazuje, upozornil zejména na fakt, že poloha tohoto hradiště mnohem lépe odpovídá mocenskému centru Čech. Také zdůrazňuje skutečnost, že pochod vojsk Karla Mladšího od shromaždiště na soutoku řek Ohře a Labe k hradišti Šárka mohl trvat pouhý 1 den. V cestě jim totiž nestála žádná významnější řeka ani jiná přírodní překážka. Záhada místa umístění pevnosti Canburg se do dnešních dnů nepodařilo s jistotou a bezesbýtku vyřešit. Za jisté můžeme považovat jenom to, že dějištěm bojů 2 trestných výprav Franků v letech 805 a 806 n. l. byla země česká, přesněji řečeno Čechy. Můžeme si být jisti, že Frankové měli dostatečné informace o tom, kde se důležitá centra vojenské moci Čechů nachází a jak silné vojsko k jejich dobytí potřebují. Je velmi pravděpodobné, že mezi českými Slovy měli svoje spolupracovníky a vojenské zvědy. Snad až další nálezy českých archeologů nám v budoucnosti prozradí, kde pevnost Canburg ležela a jak její dobývání v letech 805 a 806 n. l. probíhalo!

*Z dostupné literatury a internetu připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

The Cambrian Explosion Supports Genesis Not Darwinism

The theory of evolution is losing support from many paleontologists, archaeologists and scientists. In May, 2019 the *Claremont Review of Books* published a column by Dr. David Gelernter (Yale University) titled "Giving Up Darwin." In it, Gelernter explained how his readings and discussions of Darwinian evolution and its competing theories, namely intelligent design, have convinced him Darwin had it wrong.

Refuting Darwinism is just plainly...not done. The reactions one gets when denouncing Darwin's theory would most likely produce a look as if one were crazy. True Christians have always known that Darwin's theory isn't correct as Genesis clearly teaches us this. My favorite answer to this subject is one by former pediatric brain surgeon and candidate for the Presidency of the United States, Dr. Ben Carson. Dr. Carson stated that he once spoke to a leading atheist who thought that anyone who believed in God was a moron. Dr. Carson stated that arguing was useless so he told the atheist that the atheist was free to believe he came from monkeys while Dr. Carson would continue in his belief that he came from God. Delving further into this matter as far as a scientific standpoint is concerned, an examination of the Cambrian Explosion is needed. The Cambrian Explosion is referred to as an explosion due to the evidence that most of the species that exist today or have ever existed are found in the Cambrian layer of the earth. This layer is found in an extremely shallow layer of the earth whose footprint seems to correspond to the biblical account of Genesis where all animal and plant life was created in a short amount of time.

The Cambrian Explosion is proof of the swift appearance of life. One will find almost nothing prior to this layer. Darwin knew about the Cambrian Explosion and it created a

problem for him. He was left to hope that in future years, thousands of transitional fossils would be found. After thousands of digs, this wasn't the case. No evidence has yet to be discovered that proves or even shows the evolution of one species to another. Fossilized evidence doesn't prove Darwin's theory, it rejects it. In the Cambrian layer, almost every category of phyla, fauna and animals appear suddenly. These groups are no different today than they were in the past when formed, though many of the species are now extinct. The Horseshoe Crab, Sawfish and Sturgeons of ancient times are still in existence today and unchanged. If Evolution were correct then why is it that a large number of species became extinct as well as others unchanged? The oldest known plant is the Ginkgo Biloba...it remains the same today as it was almost 300 million years ago.

In the USA, we have been experiencing a push to never go outside the status quo or be at risk to be labeled negatively. Similar to how the abortion pushers tried to push the agenda that "it's a woman's body, she should be able to do what she wants with it" and being pro-life was considered misogynist and ignorant, so was the push by the same people to keep silent to any opposition to Darwinism. It has been scientifically proven that the new life inside a woman's body is separate DNA and the Cambrian Explosion certainly points to the fact that no, where in existence is the evidence that evolution exists. As Christians we must remain concerned **ONLY** with what God thinks of us and not what other flawed humans think, especially when it comes to Christian apologetics. We cannot be a part of the status quo if it means going against the commandments of God. One of my favorite verses from the Bible comes from John 4:4.

By Jana Krcek

You adulterous people, don't you know that friendship with the world means enmity against God? Therefore, anyone who chooses to be a friend of the world becomes an enemy of God.

Be joy - share Jesus

As I lock the door and leave for work, the lock begins to rattle, and the door begins to open. I look back at my four-year-old standing in the doorway shouting, "Be joy; share Jesus, We love you!" Admittedly, her words sometimes reach the ears of a father who is preoccupied with a long list of to-dos and the coming schedule of the day, but I leave almost every morning with a loving reminder from my little girl! to share Jesus.

What a gift! I am challenged daily to fulfill the mission to which I have been called as a Catholic — to bear witness to Jesus in my everyday life. Imagine for a moment that you commit to sharing Jesus on a daily basis. Who would you choose for today? They could be a close friend, a family member, a co-worker ... anyone. How would you share Jesus? What would you say?

In my early years of high school, prior to my conversion, I read a passage of Scripture that really shook me. Now I had been Catholic my whole life, and I considered myself to be a good one too! I went to Mass, said my prayers, and I was a pretty good kid. There I sat, reading Matthew 7:21-23: *"Not everyone who says to me, 'Lord, Lord,' will enter the kingdom of heaven, but only the one who does the will of my Father in heaven. Many will say to me on that day..."*

Did I not say my prayers and go to Mass and do all these great things in your name? *"Then I will declare to them solemnly, I never knew you. Depart from me, you evildoers."* Two primary convictions took root in my heart that day: I did not want to live my life apart from the will of God, and I desired then to truly know Jesus. I began to pray consistently — more than rote prayers, and more deeply than I ever had to that point. Although I may not have used these words back then, I wanted Jesus to be the center of my life: *"Whatever you want from me, Lord, I will do"* was my prayer. I was ripe for the picking.

It was then that I was truly blessed. However, God did not speak to me and unveil His grand plan for my life. *He gave me a person*, I was providentially blessed through one of my teachers during my sophomore year. This man had such authentic passion and joy for Jesus and his Catholic faith. I wanted to know what he knew, and I wanted the relationship with Jesus that he had. My teacher led me toward a deeper life of prayer and deeper conversion. I began to frequent daily Mass and the sacrament of confession, which was where I powerfully encountered Jesus for the first time.

Whenever someone experiences a conversion or a reversion in faith, they can almost always point back to a person who played a major role. For me,

it has always been people who live joyful Catholic lives, and my teacher radiated a joy-filled life of discipleship. *"[We] should appear as people who wish to share [our] joy, who point to a horizon of beauty and who invite others to a delicious banquet. It is not by proselytizing that the Church grows, but 'by attraction' "* (Pope Francis, *The Joy of the Gospel*, 15). My joy comes from an intimate friendship with a God who loves me to death - really.

If you desire to share Jesus with those God has placed in your life, you must first truly know Jesus, and I urge you to begin there. Then, I echo my daughter's words to you, *"Be joy,"* because all you really are doing after that is introducing one close friend to another.

"May the world of our time, which is searching, sometimes with anguish, sometimes with hope, be enabled to receive the good news not from evangelizers who are dejected, discouraged, impatient or anxious, but from ministers of the Gospel whose lives glow with fervor, who have first received the joy of Christ" (Pope Francis, *The Joy of the Gospel*, 10).

*By Ryan Purcell,
the diocesan director
of the Office of Youth Formation
Christ is our Hope, August 2019
www.dioceseoffoliet.org*

Osudná kletba

Zámek a městečko Černá Hora leží asi 25 kilometrů severně od Brna. Patří do okresu Blansko. Zámek stojí přímo nad stejnojmenným pivovarem, který nedávno získal prestižní cenu v celostátním hodnocení kvality a oblíbenosti piva. V zámku je už po 7 desetiletí domov důchodců. Je proto přístupný jenom rodinným příslušníkům ubytovaných.

Zámek Černá Hora založil někdy ve 2. pol. 13. století Matouš z Doubravice a Vildenberka, který v letech 1289–1298 zastával funkci moravského komorníka. Okolo roku 1320 získali Černou Horu páni z Lipé, ti ji roku 1348 přenechali pánům z Boskovic. Rod pánů z Boskovic ji vlastnil až do roku 1597. Během těchto 249 roků byl zámek výrazně rozšířen a opevněn. Stavební úpravy zámku koncem 15. století probíhaly v duchu pozdní gotiky, ve 2. polovině 16. století v duchu renesance.

Díky příbuzenským vztahům s pány z Boskovic zámek v letech 1597–1719 vlastnili Lichtenštejnové. V Černé Hoře však nesídlili. Zámecký objekt měl totiž charakter středověkého hradu. Roku 1719 pak celé černo-horské panství přešlo sňatkem knížete Jindřicha Josefa z Auerspergu s Marií Dominikou z Lichtenštejna na rod Auerspergů. Ani ti však na zámku nesídlili. V roce 1726 zámek postihla pohroma v podobě požáru, který ho těžce poškodil a na dlouhá léta zcela vyřadil z činnosti. V roce 1818 byl už zámek Černá Hora evidován jako pustý.

Prvním, kdo se zasloužil o zastavení rozpadu zámku, byl Jan Nepomuk z Geisslenu, držitel Černé Hory od roku 1830. Roku 1859 celé panství získal Mořic Friess z Fircsenbergu. Ten nechal zámek o 2 roky později zrekonstruovat. V roce 1945 byl černo-horský zámek Friessům zkonfiskován a od té doby slouží sociálním účelům.

Když v červenci roku 1683 Turci podruhé obklíčili město Vídeň, padl strach z jejich krutostí na obyvatele všech sousedních zemí. Obyvatelé měst, městeček a vsí prchali tehdy ze svých sídel a ukrývali se s nejceněnějšími svými věcmi v lesích. K obklíčenému hlavnímu městu Rakouska proudily ze všech stran vojenské posily. Na pomoc Vídně v čele svého vojska spěchal také polský král Jan III. Sobieski.

Mnohé vojenské oddíly protáhly městečkem Černá Hora. Tehdy tam byl lesním správcem Kristián Gerstenkorn. Byl to muž rozšafný, lesník a úředník výborný, od svého pána i od poddaných ctěný a vážený. Měl dceru Reginu, dívku sličné tváře a přitom, co vždy nebývá, také dobrého srdce. Bylo jí právě 16 let. Tehdy

se přátelila s dcerou správce panských sanýtroven (varen ledku, z něhož se vyráběl střelný prach) Karla Václava Trčky. Když jednou městečkem Černá Hora projížděl větší oddíl polských vojáků, obě dívky se zalíbením hleděly na ztepilé postavy mladých mužů, klusajících kolem nich na koních.

Náhle z proudu jezdců odbočil statný jezdec a zamířil přímo k nim. Dívky plaše a stydlivě ucouvly zpět. Muž však zajel až těsně k nim, mrštně seskočil s koně, uctivě pozdravil a zeptal se na pana Trčku. Že by s ním rád promluvil. Jak příjemné to bylo překvapení! Pan Trčka, spatřiv jezdce, poznal v něm Zikmunda Laskiho, syna svého dřívějšího pána, u kterého byl před lety ve službách na jeho leněckém statku v Polsku. Mladý rytíř teď, jako dobrovolník v králově družině, spěchal do boje proti Turkům. Bylo to velmi srdečné uvítání. Jelikož se schylovalo na noc, pozval pan Trčka vznešeného návštěvníka na večeři a na nocleh do svého domu. Mimo zámecké úřednictvo byly k večeři přizvány obě dívky a také bořitovský pan farář Karel Leopold Svoboda.

Obě dívky obdivovaly vybrané způsoby mladého šlechtice, jeho milou řeč i jeho zevnějšek. Byl to přibližně třicátník, mužných snědých tváří, černých jiskrných očí. Pod nosem měl drobný černý knírek. K tomu dobře střižená, zlatem přemovaná vojenská uniforma. To všechno dohromady oběma dívkám učarovalo, zvláště Regině. Ale i Zikmund Laski se během povídání často obracel k dívkám a zrakem co chvíli zálibně spočinul na dceři lesního správce Regině. Pojednou se nálada zkvalila, když došlo k nemilému výjevu. To tehdy, když se pan farář Svoboda šlechtice zeptal, jestli je sv. Stanislav pohřben v Krakově nebo v Čenstochově. Laski vyskočil jako bodnutý srněm. Dalo pak panu Trčkovu hodně práce, než se hosta podařilo trochu uklidnit. Dobrá nálada se po chvíli vrátila a hostina skončila pozdě v noci přátelským rozchodem. Nazítří odjel Zikmund Laski za svým oddílem k Vídni, zanechav v hlavičce Reginině velké množství blahých snů a v jejím srdci mnoho teskné touhy.

Po napjatém a úzkostném čekání přišla konečně radostná zvěst: Turci byli dne 12. 9. 1683 na hlavu poraženi a rozprášeni! Lidé si oddychli a v klidu se vraceli ke svému zaměstnání. Jen Regina chodila jako ve snách, jako bezduchá. Jednoho dne se před zámek zastavil selský vůz, ve kterém ležel rytíř Zikmund Laski. Byl těžce raněn. Dlouho, přes celou zimu si poležel, ale péči lékaře a Reginy, která o se o pacienta starala, se mu na jaře vracelo zdraví. Po sňatku s Reginou se chtěl

vrátit domů, do vlasti. Napsal v tom smyslu svým rodičům a ti s jeho sňatkem souhlasili. A pak začaly radostné přípravy na svatbu. Svatba se měla konat v máji, měsíci mládí, radosti a lásky.

Tu nečekaně přišel Zikmund dne 10. 4. k Regině s podivnou prosbou. Celý zasmušilý a rozechvělý ji zapřísahal, aby příštího dne, který je polským národním svátkem, nikdo z myslivců a hajných nechodil do lesa. Jinak že s ním bude konec. Co se však nestalo! V den 11. 4. se po městečku roznesla zvěst, že se v okolních lesích náhle objevil drzý a útočný vlk, který ohrožuje zvěř i lidi. Všechny obyvatelé zachvátil děs, nikdo se neodvažoval vyjít z městečka. I nařídil zámecký hejtmán lesníku Gerstenkornovi, aby ještě toho dne na tu nebezpečnou šelmu uspořádal hon.

Nic nepomohly prosby ustrašené Reginy, aby lov odložili na zítřek. Rozkaz je rozkaz a nutno ho vykonat. A hle, sotva výprava vkročila do lesa, vlka skutečně vystopovala a ještě před večerem se vlk dostal jednomu z myslivců do rány! Po výstřelu všem lesníkům ztuhla krev v žilách. Zasažený vlk vykřikl lidským hlasem: „Ach!“ Když k němu doběhli, místo vlka našli chladnoucí mrtvolu Zikmunda Laskiho. A tak se místo svatby strojí pohřeb a brzy nato druhý. Zámutek nebolhou Reginu zdřil tak velice, že i ona se v několika dnech rozloučila s tímto světem.

Teprve po letech se bořitovský pan farář dopátral objasnění příběhu. Je známo, že polský král Boleslav II. Smělý (1058–1079) velmi nenáviděl krakovského biskupa Stanislava I. ze Szczepanowa. Dne 11. 4. 1079 ho svou vlastní rukou zabil v kostele, u oltáře, při sloužení mše svaté – rozpoltil mu hlavu. Od té doby tohoto krále provázelo neštěstí. Polská šlechta se vzbouřila, vyhnala ho ze země a zbavila trůnu. Ve vyhnanství v Uhrách pak zanedlouho zemřel. Neštěstí a zlá kletba stíhaly však i královny pomocníky. Jedním z nich byl dávný předek pánů Laskich. Jejich kletba byla zvláště strašná. Vždy v úmrtní den sv. Stanislava proměňovali se všichni mužští členové této rodiny ve vlky a řádili v okolních lesích. Teprve smrtí Zikmundovou byla s ních kletba sňata...

Na námět Pověsti hradů moravských a slezských autora Karla Kallába připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

**Foto na zadní straně:
Zámek Černá Hora
v okrese Blansko**

